ԺԹ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4849 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 21/3 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1902 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 24 ՇԵՎՎԱԼ 1319 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4849

درعلیه ده غلطه ده (آرەولك) غزته سی اداره خانه سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական և Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր.
» » » վեցամսեայ 70 »
» » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 ֆրն.
» » » վեցամսեայ 25 »
Դրամը փոխադրելի փոստով փօղ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փոխ 100 ղրուշի հաշուով։
Ընդունուած բաժանորդի ծախքը յառաջիկայ կը վճարուի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան։

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԼԸ

Յաճախ չար օրինակն է, կ'ըսեն, որ արձագանգ կը գտնէ մեր մէջ շուրջանակի. բարի օրինակը՝ հազիւ երբեք։ Գաղատացիք, կամ թէ անոնք ի Գաղատացւոց անուն... Պոլսոյ առաջնորդական Սըցած, լիովին արդարացուցին այս առածը անցեալ շաբթու, ինչպէս տեղեկացանք լրագիրներէն։ Կը յիշէք հարկաւ թէ այս անգամ Տիգրանակերտցիք տուին օրինակը, այսինքն՝ բողոք բառնալ կառավարութեան Առաջնորդական օրինաւոր ընտրութեան մը դէմ, և գիշերը ցորեկին խառնելով հեռագիր ու տեղեկագիր տեղալ Պատրիարքարան ընդդէմ Տ. Եղիշէ վարդապետի Առաջնորդական պաշտօնին։ Հիմա ալ Գաղատացիք կու գայ ատեն ժամ բողոքի ձայնը Գալիփոլի Տ. Եղիշէ վարդապետի վերջին ընտրութեան դէմ, որ դեռ չէ վաւերացուած կեդրոն. Վարչութենէն։

Ես այնպէս կը կարծեմ թէ այս կերպ բողոքներուն բուն պատճառը... ձմեռն է. ասանկ բաներ տեղւոյն սեղանակներէ կամ թոնիրներու բոլորտիքէն կ'ելլեն, ուր տեղւոյն զրօսանքի կամ ժամանցի պատճառներ կ'ընծայեն Առաջնորդի ու Թաղականի անվերջ անվախճան խնդիրները, և ուր ջոջ առնելը առիթ կ'առնեն իրենները ցուցանելու իր կամակորութեան յաղթանակը։ Սամաթիոյ Թաղականին վըրվըռուկն անգամ ձմեռուան եղանակին մէջ սկսաւ։ —Միայն հետեւեալ փաստ է որ տարին տասներկու ամիս վիճելուն կրնայ ունենալ իր Թաղ. խորհրդարանին մէջ։ Եթէ Տ. Եղիշէ վարդապետի ընտրութիւնը գարնան կամ ամառուան հանդիպէր, երբ արդէն հաստատած ըլլային տեղական բերքերն ու ազնուամեծար տանը, մարդ մարդասանք ձայն չէր հաներ այդ ընտրութեան դէմ. այսպէս կը հաւատամ. յաճախ անզգածութիւնն է պատճառ ասանկ գաղտնիական ոչնչաբանութեանց, և տուժողը Ազգ. Վարչութեան ժամերն են, մանաւանդ Պատրիարքարանի Թղթական պիտոյքի սնտուկը։

* * *

Կրնաք չհաւատալ այս նորագիւտ տեսութեանս. այսինքն թէ եղանակը կ'ազդէ մեծապէս առաջնորդական ընտրութեանց վրայ. բայց անտարակոյս Բիւզանդիոնի «Ճշմարտասէր»ը պիտի հաւատայ ասոր, այն որ անցեալ շաբթու գրած էր մեր ազգին՝ քաղաքակրթութեան մէջ յառաջդիմելուն բուն պատճառը. մարդ վերջին վրայ գրած էր, պիտի ըսէին գրողին բժիշկները։ Կը հաւատամ թէ «Ճշմարտասէր»ը Գոլոմպոսի հաւկիթն ալ գտաւ։ Կը խնդրեմ որ այդ ընթերցողներ մեկնութիւն մը չտան այս ըսածիս. հաւկիթին պատմութիւնը լսած էք հարկաւ։ Ի՞նչ միտքն։ Մինչեւ անցեալ երկուշաբթի չէինք գիտեր՝ թէ Շարականն է եղեր արգելքը մեր քաղաքակրթութեան և գիտութեանց ու արուեստներու մէջ յառաջդիմելուն. սաղմոսերգութիւնն է եղեր պատճառ որ շատ առաջ չենք գացեր, բարեկարգ դպրոցներ չենք ունեցած և չունինք ու չպիտի ունենանք, մինչեւ որ չհրաժարինք այդ կարգի հոգեւոր ընթերցումներէ, մարդ, ըլլալիք չունինք, մէկ խօսքով։ Այնուհետեւ, կը շարունակէ «Ճշմարտասէր», մեր շարականագէտ ու սաղմոսերգու նախնիքներէն ի՛նչ մնացած է՝ որուն վրայ կարենանք պարծենալ։

Կ'ըսուի թէ այս գարշելի յայտնութեան հեղինակը հայ ուսուցիչ մըն է, ոչ թէ հիներէն, այլ հինցածներէն... բարեբախտաբար։ Բայց չպիտի արժէր մէկ տող աւելի գրել այս հայ Գոլոմպոսին ցնորական գիւտին և վէճելու իր մտքին տրամադրութիւնները։ Լաւագոյն է թողուլ հաւկիթը իր պատեանին մէջ և խնայել ընթերցողներու համբերութեան։

* * *

Անցեալներս. վարդապետ մըն ալ գանգատ յայտնած էր եկեղեցւոյ ընթերցումներուն խրթնութիւններէն, գիտել տալ ուզելով թէ ժողովուրդը բան չի հասկնար Հայ. Եկեղեցւոյ կրօնական պաշտամունքէն և Ս. Գրոց լեզուէն մասնաւորապէս։ Չկրցայ հաւատալ կարդացածիս. բայց իրողութիւնը այն էր որ յօդուածը ստորագրուած էր շաբաթաթերթի մը մէջ, և վարդապետ մը ստորագրութիւն դրած էր անոր տակ։ Խնայելով իր համբաւին, զոր արդարացուցած է իր հովուական ասպարէզին մէջ ցոյց տուած գործունէութեամբ, չուզեցի ի վեր հանել գրուածքին նորաձեւ գաղափարներն ու անոնց անպատեհութիւնը մանաւանդ։ Բայց «Ճշմարտասէր»ին գրութիւնը առիթ մը կ'ընծայէ ինծի բարեկամաբար խորհուրդ տալու վարդապետին՝ թէ զգո՛յշ ըլլայ վերջարէ տակ դնելու Հայ. Եկեղեցւոյ հիմունքը խախտել փորձելու, —յանդգնութիւն մը ըլլալու, —ծանրագոյն պատասխանատուութիւնէն։ Երիտասարդ է տակաւին, և կրնայ ունենալ փայլուն ապագայ իր եկեղեցական ասպարէզին մէջ. պէտք է խնայէ իր անուան և իր շինած համբաւին, որ կրնայ աղտոտել այսպէս վայրապար, և սեւագած հակասութիւն մը ըլլայ իր կրօնաւորի պաշտօնին։ Եթէ իր արժանիքը մեծապէս չնշէր իմ դատողութեանս վրայ, այս մասին չէի կրնար խօսիլ իրեն հետ, երբ խնդիրը կը վերաբերէր մեր ամենուս սիրած Եկեղեցւոյ վարդապետութեանց և անհերքելի սրբութեանց։

* * *

Վերջին Խառն Ժողովը, որ կրցաւ նիստ ընել ուրբաթ օր իր եսկական մեծամասնութեամբ, ի մէջ այլոց որոշեց պաշտօնատարիչ բանակցութեան սկսիլ Երէցեան Տ. Գէորգ Սրբազանի հետ, զոր տակաւին չհրցնէք բոլորովին սրտէ Կաթողիկոս անուանել, և իր ձեռնհասութեան սահմանին մէջ անշուշտ կատարելի անօրինութիւնը յետաձգել Նորին Սրբազնութեան կողմէն տրուելիք վերջնական պատասխանին, որ կը հաւատանք թէ բացասական պիտի ըլլայ։ Ժողովը որոշեց նաեւ ուղղակի չդնել այս անգամ Բագրեւանդ Առաջնորդին հրաժարականութեան, թէեւ վիճակային ժողովուրդը կրնայ այժմէն նոր ընտրութեան ձեռնարկել՝ չհաշուելով Տ. Վահան վարդապետի հովուական պաշտօնին վրայ զոր, գրաւ կը դնեմ, չպիտի ընդունի և, աւելի մեծ գրաւ մը, թէ Վարչութիւնը չպիտի զօրէ ընդունել տալ այդ պաշտօնը ո՛չ իսկ եպիսկոպոսութեան վկայականի կանխիկ հատուցմամբ։

* * *

Իսկ Թաղական շրջանակի մէջ՝ մանր մունր նշանակելի դէպքեր պակաս չեն, ինչպէս Ս. Խաչ եկեղեցւոյ գանձանակին անհետացումը՝ առանց յետոյ ծանուցանելու թէ երեւան ելած է այս ինչ անկիւնէն. նուազագոյն յուզարկաւորութիւնը, ու յետոյ ուրեմն սառացուցանել զգուշութեան՝ դերակատարներու տարբերութեամբ։ Սամաթիոյ Թաղականութեան վէճին նորանոր երեւոյթները, ամէն օր այլազան, ամէն օր մէկմէկէ զուարճալի, թէ և ոչ մէկը վայելուչ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ հովանւոյն տակ, ոչ մէկ կերպով արժանի Սամաթիացւոց համբաւին։ Կարծեմ թէ Պատ. Փոխանորդ Ս. Հայրը վերջակէտ մը դնելու է այս գործին, որուն վախճանը կրնայ յանգիլ բնական ընթացքով պատշաճներուն խանգարման ի վնաս ուսանող ազգ. որոնք մաս ու բաժին չեն ունեցած Թաղ. Խորհրդի ընտրութեան մէջ, և ամեներն հաւանին կրնար անել Թաղականութեան ջրալից վիճաբանութիւններէն։

ԱՐԻՑ

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԸ

ԲԵԹՂԷՀԷՄԻ ՄԷՋ

Հեղեղանման անձրեւը ու սաստկաշունչ տեղաւոր փոթորիկը տակաւին չէին դադրած, երբ եկեղեցիին զանգակները սկսան ղօղանջել, լուր հրաւիրելով Բեթղեհէմ։ Երուսաղէմի մէջ անձրեւ, հողմ ու ձիւն, որքա՛ն ալ սաստիկ ըլլան, բնաւ չեն արգելեր անոնց որ նուիրուած են աւանդական արարողութեանց, ու Բեթղեհէմ. Փրկչին Ծննդեան սրբավայրը՝ թէպէտ մէկ ու կէս ժամ հեռու, մասնաւոր հրապոյր մը ունի, որով ամէն ոք խանդավառ կը մեկնի տօնին բանութեան հետ։

Ժամը 5ն է, կէս օրէն ժամ ու կէս առաջ, երբ բնութեան հետ կը սկսի մեր պայքարը ու տասնեակ կառքերու դղրդիւնը՝ ձիաւոր ոստիկան զինուորներու չափածներուն միջոցաւ՝ թնդագ կը հանէ պահ մը Երուսաղէմ ու մեր հանդիսաւոր հեծելոց անդրուվարը քաղաքէն դուրս կ'ելլէ։ Թո՛ղ որոտան հովերը, թո՛ղ տեղայ անձրեւը, թո՛ղ սառնաշունչ ձիւնը լայնածաւալ դաշտին մէջ փութայ իր զօրութիւնը, կը խոյանան մեր սիրտերը, ծիծաղախիտ կը ծաւալին մեր դէմք Բեթղեհէմի գեղածաղիկ բարձունքը, ու մենք սրտաբաց կը յառաջանանք՝ կէս ժամուան մէջ կէս ճամբան կտրելով՝ մինչեւ Ս. Եղիայի յունական վանքը, ուր կը դիմաւորուինք Բեթղեհէմցիներէն։

Երկվայրկեան դադար մը ետքը, հաւէն ողջոյն մը տալով մշուշապատ Մեռեալ ծովուն ու իրար գործածող լերկ լեռներու կողականման գագաթներուն, որոնք կը դաշտեն մեր ձախակողմը, մեր կառքերը սրընթաց կը թաւալին Ս. Եղիայի դուռն ի վար, ո՛ւր Բեթղեհէմի բազմաթիւ ձիթենիները՝ իբրեւ խաղաղութեան անտառներ, կ'ողջունեն զմեզ՝ իրենց հաղմոտոր սաղարթագեղ գլուխներովը։

Անցնելով Ռաքէլի գերեզմանէն՝ տասը վայրկեանէն կը հասնինք Բեթղեհէմի մեծ հրապարակը և մեր վանքի զանգակները կը հնչեն։ Հոն, աջ ու ձախ կանգնած զինուորներ՝ կ'արգիլեն խուռն բազմութեան մը հոսանքը ու կը բարեւեն հանդիսադիր Սրբազանը՝ որ Պետէ ու Մէհրաբէ պատուանշան ի կուրծս կ'իջնէ, իր լանջոյին և հանդիսաւոր թափօրով, սրբազան երգերով և նուագախմբով կ'առաջնորդուի մեր վանքը, ուր պահպանիչ մը վերջ տալով այս նախնական հանդէսին, վասնաւորապէս միաբանութեան հետ երկու ժամու չափ հանգիստ կ'առնէ։

Ժամը 8ին, սկսան Ճրագալոյցի արարողութիւնները և տեւեցին երեքուկէս ժամ։ Մեծաշուք էր հրաշափառ հանդէսը Բեթղեհէմի սեւաղօտ տաճարին գմբէթին մէջ՝ զոր խուռն բազմութիւն մը կանուխէն գրաւած էր, աչալուրջ հսկողութեամբ բազմաթիւ զինուորներու։ Մեր ուխտաւորները, շատ նուազ թուով, գրեթէ բնաւ չէին տեղաւորեր այն հոծ մարդկային գլուխներուն մէջ, որոնք երկուստեք վեր կը բարձրանային, զինուորներու սուինները, հանդէսը դիտելու համար։

Պարապած միաբանութեան համար յատուկ էր ընթրիքը և առաջնորդարանի տաքուկ սեղան՝ զոր բանիբուն ու կենսուրախ Հայրս՝ Տ. Յակոբ վարդապետ Սեւաստիական պատրաստել տուեր էր, ցուրտ գիշերուան մը մէկ քանի ժամերը անդորր անցընելու համար։ Օրհնեալ ըլլայ Հայրս սուրբը որ, տօնական ուրախութեան մեծութիւնը, Արեգաթօղի զուարթ երկինքի մը մէջ սփռելով անդրուն անդորրը, որ ձանձ դաշտը սառնաշունչ կը մաշէր և ձիւնափառն իր բոլոր ուժգնութեամբը կը տեղար։

Արեգաթօղի այս ողբերգման մէջ՝ ժամը գիշերուան հինգը կը հնչէր և եկեղեցիի զանգակները կը հրաւիրեն մեզ Փրկչին Ծննդեան հանդիսին։ Բազմութիւնը՝ ամէն ազգէ, զինուորական զանգակ խումբը իրեն պահակովը, տեղական կառավարութեան պաշտօնէութիւնը, Երուսաղէմի Ա. քոմիսէր էֆէնտին, իր ստորադաս պաշտօնեաներովը, արդէն լցուած էին եկեղեցիին մէջ ու մենք հանդիսաւոր մեր ուխտն ու երկրպագութիւնը ընելէ ետքը Ս. Այրին ու Մսուրին, սկսանք ծանր եղանակաւորութեամբ առաւօտեան ժամերգը՝ լուսոյ ողողումներու մէջ։

Հանդէսներու այս շարունակութեան մէջ, ամէնէն սրտագրաւն է «Փառք ի բարձունս»ի արարողութիւնը, որ կը կատարուի լուսադէմ Ս. Այրին մէջ, հո՛ն, ո՛ւր ծնաւ Մանուկն Յիսուս։ Հո՛ն, յո՛ր աղբիւր կը հնչէ ամէն ականջէ երկնահռչակ հովիւներուն կանչող ձայնը —«Եկա՛յք երթիցո՛ւք մինչեւ ի Բեթղեհէմ և տեսցո՛ւք զի՛նչ է բանս այս որ եղեւ, զոր Տէր եցոյց մեզ», և կարծես սո՛ւր մ'ալ ես կը զգամ անմոռանալի յիշատակ մը ըլլալ և հրաշքն է որ կ'ունենայ, հրաշքը բուն իսկ Փրկչի հրաշալի Ծննդեան։

Առաւօտեան Ս. պատարագէն ետքը՝ զոր մատոյց վարդապետներէն մէկը, Ս. Մկրտութեան հանդէսը սկսաւ, որուն հանդիսադիրն էր Տ. Ղեւոնդ Սրբազան, որ խօսեցաւ նաեւ օրուան քարոզը, երեք քառորդի չափ։ Ն. Գերապատւութիւնը օրուան խորհուրդը բացատրելէ ետքը, խօսքը թերթերէն դարձնելով, պերճախօս լեզուով բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհափառ Սուլթանին կենացը, օրհնեց Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնը և երկար կեանք մաղթեց Ազգին. Աթոռին Տեարքակնութեա և արդիւնաշատ Պատրիարք Տ. Յարութիւն Ս. Արքեպիսկոպոսին։

Քարոզէն ետքը սկսաւ եպիսկոպոսական հանդիսաւոր պատարագը, զոր մատոյց Ծննդեան Ս. Այրին մէջ անոր հանդիսադիր Տ. Ներսէս Սրբազան՝ Պատ. փոխանորդն Երուսաղէմի։ Հանդիսապետ Սրբազանը, յաւուր պատշաճի, թափօրով և եկեղեցական շքով առաջնորդուեցաւ վանք, ուր կարդաց Աւետարանը —և հովիւներն էին— երգուեցաւ Փառք ի բարձունս արարողութեան տօնը, որ հոգեկան ցնծութեան արտայայտութիւն էին։ Օրհնելով խռնուած ժողովուրդը, Սրբազանը ոչ նուազ զգածուած վերջ տուաւ հանդէսին, ասպարէզ թողլով ամենուն Ծննդեան հաճոյ հացով հանգստանալ հանդիսէն, հեռաւոր՝ զոր այնքան սպասած անձկալի ճաշակելէն ամէնքը՝ ինը ժամ եկեղեցական արարողութիւններէ ետքը։

Նոյն հանդէսով և շուքով — զինուորներու առաջնորդութեամբ վերադարձաւ միաբանութիւնը Ս. Յակոբեանց վանքը, Երուսաղէմ։ Անձրեւը տակաւին կը տեղար, խուռն բազմութիւն մը և Երուսաղէմի Միացող միաբանական խումբը վանքին առաջ դանդաղ դիմաւորեցին Ս. Ծննդեան Բեթղեհէմի ուխտաւոր խումբը՝ որուն հետ միացած, հանդիսաւոր թափօրով և խաղաղ մեծ երգելով եկաւ Պատրիարքարան, որուն ընդարձակ սրահին մէջ խաչ ի կուրծս և վեղար ի գլուխ բազմած էր Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը, որ ընդունելով Ս. Ծննդեան շնորհաւորութիւնները օրհնեց համայն միաբանական խումբը, հայրաբար պատուիրելով ու քաղցրաւենիներով մեծարեց։

Վ. ՐՈՑԻ

ԶԻԿԶԱԿ ՆՕԹԵՐ

ԾՈՒՌ ՃԱՄԲԱՆ

Ցոյց տալու համար ոտանաւոր գրելու այն շաւիղները արդէն ու փառաւոր մոլութիւնը, որով կը տառապին գրականութեան մէջ վաղեմի և թշուառ գաղափարականներ, ասկէ առաջ, խնդիր ըրած էի Կարինէի ուսանողի մը երկրաշարժի ողողումներուն մէջ, անգամ բանաստեղծութիւն քերթելու և զուարթացի երկու պատկերներու տառապանքով անձնուիրութիւններ պարունակող քերթուած մը, Գերմանացի հրապարակութեան պարագան, առաւ Քրանսացի չէ... համար թէ ուժով հակազդեցութիւն մը պէտք է, կասեցնելու համար այդ աղետաւոր մարմաջը։

Բանաստեղծութեան ընդդէմ պատերազմ մը չէր սա, այլ փորձը մը վեր հանելու կարեւորութիւնը այդ տեսակ հակազդեցութեան մը անհրաժեշտ պէտքին, որովհետեւ ոտանաւոր գրելու այս թունաւոր համաճարակը մինչեւ հիմա ամէնէն գէշ աւերները գործած է անհամար խեղճ ուսանողներու կեանքին մէջ, և տակաւին կրնայ գործել, աւելի սաստիկ թափ մը առնելով, հիմա որ շատ ընդարձակ ճեղքուածքներ գտած է ան, ամէն ո՛ւր որ մտաւորականութեան աղօտ լոյս մը կը վառի։

Ասիկա երեւոյթ մըն է մեր մտաւորական կեանքին մէջ, և անոր մասին քննադատները կրնան չէ՛ հոս նպաստել, ընդարձակ ուսումնասիրութեան մը վերապահելով քննութիւնը այդ երեւոյթին ծագման և անոր զանազան phaseերուն, զոր կատարելու առիթը պիտի տայ ինծի Մասիսի խմբագրութիւնը, բարեհաճութիւնը ունենալով յանձնելու իրեն հաւաքած ոտանաւորներուն դէզը, որուն մէջ կը կարծեմ թէ ցոլացած պէտք է ըլլայ ամբողջ համայնապատկերը մեր անտանելի բանաստեղծներու մեջի երեւոյթներուն։

Բոլոր ասոնց մէջ խնդիրին զուարճալի կողմը ան է սակայն որ, գուշակածիս համեմատ, բանաստեղծները չէին հասկցած, և այսօր գրականութեան երկու մոլորած թափառաշրջիկներ, անոնք ու մթին լաբիրինթոսներու մէջէն, ելքի մը ճամբայ մը ճզոլու, ինչպէս ասկէ առաջ, ուրիշ ո՛չ նուազ խելագար հեթանոսի մը «Նորավէպ»ին առիթով։

Այդ անձանց պաշտօնավայելութիւններուն պատասխանելու փութկոտութիւնով մը չէ՛ որ, այս առիթով կ'ուզեմ երկու խօսք ըսել ո՛չ թէ այդ ողորմելի խնթութիւններուն վրայ, այլ բոլորովին տարբեր խնդիրի մը մասին, որովհետեւ ասոնք այնչափ մը բան կ'արժեն որչափ մը լաւ արդարանալը կը պարտաւորեցնեն անոնց հեղինակները, որոնք սնոտի-կայտ եղած, չեն ուզեր խօսք հասկնալ։

Եւ ինչ որ, այս պատեհութիւնով, պիտի ուզէի մատնանիշ ընել, այս բոլոր խառնիճաղանճ անհասկացողութեան մէջ, սա տխուր իրականութիւնն է որ, լրագրական ներքնամիտ թոյլատուութիւն մը, ամէնէն մեղաւոր սովորութիւնը դարձած է, մեր մէջ, առնէ մը ի վեր, թերթերու մէջ տեղ տալով երբեմն գրութիւններու, որոնք ժողովուրդին՝ լրագրութեան վրայ ունեցած երկիւղած հաւատքը՝ պղծելէ աւելի բան մը չեն կրնար ծառայել։

Ամէն բան որ թերթի մը մէջ կը հրատարակուի, որքան ալ ուզէք ու անիմաստ remplissage մը ըլլայ ան, պէտք է կոկուած, խնամուած, երկու ծայրերը իրար բռնող, երես ելլալիք բան մը ըլլայ, ո՛չ փափկացուցած խմբագիրներ որ սրտերնին չզիմանար յօդուածագիր մը վիզը ծուռ մնալուն։ Ամբողջական ճաշակ ստացած բան մը իսկ ալ մեր վրայ, որ չի թոյլատրեր հասարակութեան առջեւ ելլելիք ո և է կասկածելի անճանձրութիւն ո՛ և է ողորմելի noviciat։

Այս վերջերս հրապարակ կ'ելլեն ողորմելի ոճրագործութիւններու նորական գլուխ գործոցներ, հանդիպող առաջին պարբերական պէտքէն կամ ո և է մոլորած միտքովեւ մը։

Այս ցաւալի իրականութեան նմանցելի օրինակ մը կրնայ ըլլալ այս օրերս, հրատարակուած «Կը վայլէ՞ր» վերնագրով ոտանաւորութեան յօդուած մը, որմէ չեմ գիտեր թէ ի՛նչ կրնայ հասկցուիլ։

Առօր կարեւորութիւն մը տալով չէ որ կը մղուիմ այս դասէն յայտնութիւնները ընելու, ամենեւի՛ն։ Ցաւով գիտցուցած օրինակները անոնց, անոնք որ, այսօր, հոգին նեղացած տանն, գինով բանաստեղծին մէկը, ճանչցածին խաղ մը կը կանչէ տառացողով, կուշտը ցաւոց մը կը ճզմէ կասր մը, ուրիշ մը փիլիսոփայութիւններ կը զառանցէ և այսպէս իր կարգին։ Ու խմբագրութիւնը թոյլատուութիւն կ'ընէ այս բոլոր հիւանդագին բարդաբանութիւններուն, չեմ գիտեր ի՛նչ «անիմանալի» ներողամտութեամբ մը։

Եւ գրական այս ոճրագործ ներողամտութեան հետեւանքը սա՛ կ'ըլլայ որ, հասնողը չհասնողը, կու գայ բան մը կանչվռտել, ի՛նչ կ'ուզէ ըլլայ, հասկնայ կամ չհասկնայ ըսածը։

Մինչեւ ե՞րբ արդեօք կոչկոտարի ալ կերպանք և վերը փնտելէ փոխառական մուրաց մանչուկներ, գրականութեան անունով խաղալ պաշտօնատենէր պիտի ճղկան, ամէնէն զաւեշտական խելքխեռնութիւնները փնտելով իրենց խելքէն դուրս —փափկասիրտ խմբագիրներու մեծամեծ նողական լոյս ներողամտութեան շնորհիւ։

Լրագրութեան պատւոյն համար, պէտք էր վերջապէս վերջ տալ հանդիպած ձեռագիրը հրատարակելու այս ոճրոտ սովորութեան։

Ո և է խելքը գլուխը մարդ ատեռ մտածում մը չունենար, ձեռք առնելով, այս խորհրդածութիւններուն առիթ տուող «Կը վայլէ՞ր»ի պէս յօդուած մը, կամ անոր բերդաշատ նմանները, որոնց երբեմն խմբագրութիւնը չգացնէ ամէնէն մեծագոյն փառաբանութիւնները ընելու։ —«Ի՛նչ կուսանք, ի՛նչ ոսկեղէնիկ բարբառ...» ի պէս զուարճալի խօսքերով։

Այս առակ'ն է միայն որ կը պարտաւորէ ինծի վեր հանել, հրատարակութիւնը անձանց ու անզեղջերելի կերպով անիմաստ յօդուածի մը, առակէս մը որով միայն կրնայ հասարակուիլ, և որուն հանդէպ անկեղծ աշխարհազգեաց զգացում մը չեմ կրնար ունենալ, ոչ ալ վերանալ զայն բաց ձեռքով յայտնելու։

Լրագրութեան ասպետութեան հանդէպ անկեղծ արդարահատութեան մը պարտաւորութիւնն է իմս։ Մտածելու ուշքի ամէն կերպ այդ կարգի խմբագրութեանց կը թողում։

ԵՆՈՎՔ ԱՐՄԷՆ

—)(86)(—

ԺԻՒԼ ՄԱՐԻ

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ՊՏՈՒՂԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԷՐՕՄԻ ԳԱԶԱՐԻՆ ԱՂՈՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ

ԺԴ

ՄՏԱԾՈՒՄ ՄԸ ԳԱՆԿԻՆ ՄԷՋ

Հետեւաբար Ժան բնաւ չզարմացաւ, երբ քանի մը օր յետոյ, սա նամակը առաւ Ռօզէն.

«Կ'ուզէ՞ք անցեալ օրուան պէս միեւնոյն ժամուն ընդունիլ զիս... Այնքան երջանիկ եղայ՝ ձեզ վերստին տեսնելուս համար... ինծի այնպէս կը թուէր որ երջանիկ ժամանակները վերադարձած էին։»

Ժան Վիլլօրէ պատասխան յանձնեց և մատատանջ շարժում մը ըրաւ։

—Ի՞նչ է այս աղջկան նպատակը։ Չպատասխանեմ, ինչպէս կ'ըլլայ։

Բայց պէտք էր պատասխանել, կասկած չներշնչելու համար մանկամարդ աղջկան։ Աւելի էր լաւ ինքզինքը խաբուած ցուցնել։ Ուստի սա պատասխանը գրկեց Ռօզի.

«Այո՛, միեւնոյն ժամուն պիտի սպասեմ ձեզի։ Ուժէնի վրայ կը խօսինք։»

Ժան դիտմամբ աւելցուցած էր վերջին խօսքը. բայց Ռօզ կարեւորութիւն չտուաւ, թէեւ խնամով պահեց իրեն ուղղուած նամակը։ Ժան անմիջապէս պատառեց մանկամարդ աղջկան նամակը և կրակին մէջ նետեց։

Ժամը չորսէն առաջ, Ժան դուրս ելաւ քիչ մը։ Ու երբ ճիշդ չորսին տուն դարձաւ, զարմանքով լսեց որ Ռօզ ժամը երեքին եկած ու մինչեւ ժամը չորս սպասելով մեկնած էր։

—Օրիորդը նամակ մը ձգեց, որ պարոնին աշխատութեան սենեակին մէջ կը գտնուի, ըսաւ սենեկապանը։

Ժան իր սենեակը ելաւ տագնապով։ Ռօզ իր նամակին մէջ կը յայտնէր թէ հակառակ տրուած ժամադրութեան, չէր կրցած ժամը չորսին յետոյ տունէն բացակայիլ։ Սպասուած էր մեծ դժուարութիւններ ձեռք առնել, ծնողքին կողմէ կատարուած հսկողութիւնը ի դերեւ հանելու համար։ Մանկամարդ աղջիկը իր նամակին մէջ կ'աւելցնէր թէ կարելի եղած միջոցները ձեռք պիտի առնէր նորէն այցելելու համար Ժանի բնակարանը։

—Ի՞նչ կը նշանակէ այս ամէնը, մըրմընջեց Ժան ինքնիրեն։

Տարտամօրէն նախազգացում մը կ'ունենար թէ վտանգ մը կը պատահէր իր գլխուն վերեւ, բայց ի՞նչ վտանգ և ի՞նչ ձեւի տակ. սակայն էր որ մտատանջութիւն կը պատճառէր իրեն։ Բէչ Միայ, պիտի պատուիրէր իր սենեկապանին, որպէս զի Ռօզը անգամ մըն ալ չընդունի, երբ տուն ներկայանայ։

—Օրիորդը միա՞կ մնաց հոն, հարցուց։

—Այո՛, պարոն։

—Ո՞րքան ատեն։

—Ժամ մը գրեթէ։ Երբ փափաք յայտնեց որ նամակ մը պիտի գրէ պարոնին, թողլ տուի որ աշխատութեան սենեակը երթայ, ուր մնաց պահ մը։ Որովհետեւ դուք կը սպասէիք այդ օրիորդին, անպատեհութիւն մը չնկատեցի, ձեր աշխատութեան սենեակը առաջնորդելով զայն։

—Աղէկ ըրեր էք։ Ոչ և է յանդիմանութիւն չեմ ուղղեր ձեզի։

Երկու օր յետոյ, Ժան ուրիշ նամակ մըն ալ առաւ Ռօզէն. պարունակութիւնը սա էր. —«Ի՞նչու պահեցիք ինծի դէմ. կ'ուզէ՞ք որ զիս ընդունիլ ձեր բնակարանին մէջ։»

Ժան նամակով մը պատասխանեց թէ պատրաստ էր զինքը ընդունելու, Ուժէնի վրայ խօսելու համար։ Ու ինքնիրենը ըսաւ.

—Այս անգամ Ռօզի օձիքը չպիտի թողում, մինչեւ որ չհասկնամ թէ ի՛նչ են իր մտադրութիւնները։

Յաջորդ օրը, Ժան տունէն դուրս չելաւ, վախնալով որ ժամադրութեան չի հասնիր։ Բայց կէս օրէն յետոյ, սա հեռագիրը առաւ. «Մի՛ սպասէք... Անկարելի է... Շատ դժբախտ եմ... Ներեցէ՛ք։»

—Տղայուն կը պատմէք ո՛լ, մըրմընջեց Ժան։

Ու գլխարկը առնելով դուրս ելաւ, դէպ ի Շան Զ'էլիզէի կողմը ուղղուելով։ Իրիկուան, ուշ ատեն միայն տուն դարձաւ։ Ներս մտած ատեն, սենեկապանը ըսաւ.

—Օրիորդը եկեր եկաւ։

Ժան զարմացման ու զայրոյթի ընդոստ շարժում մը ըրաւ։ Ակնյայտ կերպով, Ռօզ խաղ կը խաղար իրեն։ Աշխատութեան սենեակին մէջ, գրասեղանին վրայ սա բաց նամակը գտաւ.

«Երկու-երեք օրէն պիտի գամ։ Լաւ խորհեցայ, մի՛ յուսահատիք։ Ձեզ այնքան կը սիրեմ որ վերջապէս ամէն խորհրդատ անհետացած ե՛լ եմ... Բայց լուր մը պիտի բերեմ ձեզի, կը հասկնա՞ք... բարի լուր մը ընդհանրապէս։»

—Կարելի՞ բան է, բայց ի՛նչու չէ, մըրմընջեց Ժան ինքնիրեն։

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գ. Լապուշէրի հարցումը.—Գ. Պալֆուրի պատասխանը.— Հոլանտայի զեկոյցը.— Պոէր պատուիրակները.

Լոնտոն, 28 յունուար.—Այսօր, Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ յուզեկան միջադէպ մը պատահեցաւ. Գ. Լապուշէր հարցուց թէ իրա՞ւ է որ Էտուարդ Թագաւորին մասնաւոր Խորհուրդին անդամներէն մէկը, Լորտ Քիչնէրի և Պոթա զօրավարին միջեւ բանակցութիւն կատարուած ատեն, առաջարկութիւններ կամ թելադրութիւններ ներկայացուցած ըլլայ նախարարապետին, որոնք եղած ըլլան պոէր պետերէն, կամ նախկին պոէր պաշտօնատարներէն և կամ Թրանսվալի Խորհրդարանին նախկին անդամներէն՝ որոնք հիմա Հոլանտա պաշտպանեալ են: Գ. Լապուշէր հարցուց նաեւ թէ Լորտ Քիչնէրի ու Պոթա զօրավարին միջեւ բանակցութեանց կատարուելէն առաջ Անգլիոյ կառավարութեան դիմում եղա՞ծ է, հաշտութեան առաջարկութիւններուն առթիւ. Բայց ասկէ Հոլանտա բնակող և Թրանսվալի նախկին կառավարութեան մէջ բարձր դիրք մը ունեցող Պոէրներուն յարաբերութեան մէջ մտնել հարաւային Ափրիկէի պոէր պետերուն հետ: Այդ պարագային մէջ մերժում եղա՞ծ է: Գ. Պալֆուր պատասխանելով ըսաւ.

«Պոէրներուն անունով խօսելու իրաւասութիւն ունեցող և ոչ մէկ անձի կողմէ հաշտութեան առաջարկութիւն եղաւ: Անցեալ շաբաթ օր, սակայն, ուշ ատեն, հոլանտական կառավարութենէն ստացուեցաւ զեկոյց մը, որ քննուելու վրայ է: Երբ որ կարծեմ, Ժողովին պիտի ներկայացնեմ այդ զեկոյցին պատճէնը և մեր պատասխանը»:

Գ. Լապուշէր յայտարարեց.

«Շաբաթ օրուան պատահածին համար ակնարկութիւն չըրի, այլ անկէ առաջ, օգոստոս ամսուան պատահածին: Հարցուցի թէ մասնաւոր խորհուրդին անդամներէն մէկը պոէր պետերուն կողմէ առաջարկութիւն մը ըրա՞ծ է նախարարապետին»:

Գ. Պալֆուր պատասխանեց.

«Ժողովին մէջ խնդրոյ առարկայ չեն կրնար ըլլալ այն զեկոյցները՝ որոնք ձեռնհաս անձերու կողմէ եղած չեն: Այդ տեսակ զեկոյցները մասնաւոր թղթակցութիւններու կը վերաբերին որոնց շատ կը գտնուին նախարարներու թղթապանակներուն պայուսակներուն մէջ: (Ծափահարութիւններ):

Գ. Պալֆուրի յայտարարութիւնը, Հոլանտայի կառավարութեան զեկոյցին համար՝ բաւական յուզում առաջ բերաւ խորհրդարանական շրջանակներուն մէջ, ուր ոգեւորիչ վիճաբանութիւններ կը դառնային թէ ի՛նչ է այդ զեկոյցին պարունակութիւնը:

Պրիւսէլ.—Բըթի Պիկօ հեռաձայնը կը հրատարակէ.—«Անգլիոյ Խորհրդարանին մէջ Գ. Պալֆուրի յայտարարութիւնը Լոնտոնի մէջ այնպէս մեկնուեցաւ որ իբրեւ թէ Հոլանտայի կառավարութիւնը Պոէրներու անունով հաշտութեան առաջարկութիւններ ըրած ըլլայ Անգլիոյ: Կրնանք յայտարարել թէ այդ մեկնութիւնը սխալ է: Եւրոպայի մէջ պոէր պատուիրակութիւնները հաշտութեան համար ոչ և է առաջարկութիւն չեն ըրած. ոչ ոքի պաշտօն յանձնած են իրենց կողմէ այդ տեսակ քայլ մը ընելու. Նաեւ չեն գիտեր թէ Հոլանտայի կառավարութիւնը ի՛նչ տեսակ զեկոյց ըրած կրնայ ըլլալ Անգլիոյ: Բնականաբար, անկարելի չէ որ Հոլանտայի կառավարութիւնը, բարեկամական զգացումէ մղուած, վեհանձնօրէն ուզած ըլլայ բրիտանական կառավարութեան կարծիքը հասկնալ. կամ կարելի է որ Անգլիոյ [illegible] այդ զեկոյցը՝ հարաւային Ափրիկէի մէջ Հոլանտայի շահերուն վերաբերի. բայց ամէն պարագայի մէջ, պոէր պատուիրակները բնաւ տեղեկութիւն չունին այդ ձեռնարկէն»:

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԶԵԿՈՅՑԸ

Տպաւորութիւնը Լոնտոնի մէջ.—Նախարարական շրջանակներուն կարծիքը.—Ցոյդ.-Քուրիէրի յայտարարութիւնը.

Լոնտոն, 28 յունուար.—Գ. Պալֆուրի յայտարարութիւնը, հակառակ սովորական հանգամանքին, ոչ միայն Երեսփ. Ժողովին, այլ նոյն իսկ փողոցին և յետոյ Սակարաններուն մէջ մեծամեծ զգացումներ առաջ բերաւ. մինչեւ իրիկուն բոլոր շրջանակներուն և ակումբներուն մէջ միայն այդ բանին վրայ կը խօսէին: Զանազան կարծիքներ կան Անգլիոյ կառավարութեան եղած զեկոյցին հանգամանքին նկատմամբ. ընդհանուր կերպով այնպէս կը կարծուի թէ Հոլանտայի Նախարարապետ տոքդ. Քույբէրի կողմէ Լոնտոնի տրուած այցելութեան և Անգլիոյ ամէնէն բարձր անձնաւորութեանց հետ ունեցած տեսակցութեանց արդիւնքն է: Մի՞թէ չըսուեցաւ որ Էտուարդ Թագաւորին կողմէ ընդունուած և թէ կոչուած վրայ երկարօրէն տեսակցած է Լորտ Ռոզպէրիի հետ: Ինչ որ ալ ըլլայ, հանրային կարծիքը շատ բարեկամական է և լաւատես աչքով կը նայի Հոլանտայի կառավարութեան արարքին: Դժբաղդաբար Անգլիոյ կառավարական շրջանակներուն մէջ համակիր չեն այդ լաւատեսութեան, ինչպէս կ'երեւայ իրազեկ անձի մը յայտարարութենէն՝ որ բաւական սերտ յարաբերութիւններ ունի այդ շրջանակներուն հետ: Այդ անձը յայտարարեց թէ Լա Հէյի զեկոյցը բոլորովին տարբեր է, հարկ եղած ձեռնհասութիւնը չունի՝ այսինքն թէ Հոլանտայի ու հարաւային Ափրիկէի Պոէրներու Ժողովներուն կողմէ տրուած չէ. Նաեւ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը նկատողութեան առած չէ այդ զեկոյցը՝ կառավարութեան մը կողմէ ղրկուած ըլլալուն համար. միմիայն թէ բնաւ չի կրնար փոխել Անգլիոյ կառավարութեան ընթացքը՝ Պոէրներուն հանդէպ, ընթացք մը զոր Լորտ Սոլզպէրի Լորտերու Ժողովին մէջ քանի մը օր առաջ ալ յայտնեց. Միեւնոյն անձը այնպէս կը նկատէ թէ Հոլանտայի կառավարութիւնը այդ զեկոյցը ըրած է գոհացում տալու Հոլանտայի մէջ հանրային կարծիքին և թէ անոր առաջարկը և Անգլիոյ կողմէ տրուելիք պատասխանը բնաւ պիտի չփոխեն իրաց արդի կացութիւնը:

Լա Հէ.—Հոլանտայի նախարարապետ տոքդ. Քույբէր յայտարարեց իր մէկ բարեկամին թէ հաշտութեան որ և է առաջարկութիւն չէ ըրած Բրիտանական կառավարութեան: Նախարարապետը յարեց.—«Միայն անգլիական նախարարներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեցի թէ Անգլիոյ շահուն համար ի՛նչ անհաճոյական ու կործանարար հետեւանքներ կրնայ ունենալ շարունակութիւնը պատերազմի մ'որ Պոէրները կրնան տակաւին երկար ատեն շարունակել»: Տոքդ. Քույբէրի պարզած նկատումները մեծ տպաւորութիւն մը գործեր են Բրիտանական կառավարութեան վրայ:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Յաւելուածական վարկեր.— Տարաբական տեղեկագիր.— Գ. Քարնէկիի կարծիքը.

Լոնտոն, 28 յունուար.—Հարաւային Ափրիկէի պատերազմին համար, մարտ 31ին աւարտող տարեշրջանին, հինգ միլիոն անգլիական ոսկիի յաւելուածական վարկ մը պիտի պահանջուի Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովէն. այդ գումարին երկու միլիոնը հեծեալներու ձիերու համար, նոյնչափ մըն ալ պաշարի և մէկ միլիոն՝ չոր խոտի եւլն: Մարտ 31ին աւարտող տարեշրջանին համար բանակին վարկերուն ընդհանուր գումարն է 92,915,000 անգլիական ոսկի:

—Լորտ Քիչնէր ղրկեց Պոէրներուն շաբաթական կորուստներու ցանկը, ուրկէ կ'երեւայ թէ մեռեալներու, վիրաւորներու, գերի բռնուածներու և անձնատուր եղածներու թիւն է 426: Եթէ այդ թիւը աւելցուի նախորդ երեք շաբաթներու թիւին վրայ, Յունուար ամսուան կորուստներուն թիւը կ'ըլլայ 1,386, որոնց 118 մեռեալ, 51ը վիրաւոր, 956ը գերի բռնուած և 261ը անձնատուր եղած: Դիտելի է որ 652 հրացաններ միայն գրաւուած են, մինչդեռ Պոէրներուն կորուստն է 1386:

Նիւ-Եորք.— Ամերիկեան լրագիրներուն կողմէ հարաւային Ափրիկէ ղրկուած թղթակիցներուն ի պատիւ տրուած սեղանի մը մէջ կարդացուեցաւ միլիոնատէր Գ. Քարնէկիի մէկ նամակը, որով կը գովէ Պոէրներու դատը և կը քննադատէ Մեծն Բրիտանիան՝ իրաւարարութիւնը ընդունած չըլլալուն համար. կը յարէ թէ այդ պատերազմը քաղաքակրթեալ չէ: Նաեւ կը պախարակէ Ամերիկացիները՝ Փիլիպպեանցիներ սպանած ըլլալնուն համար, և կը յարէ.—«Յիմար է մտածելը որ ամէնէն քաղաքակիրթ կոչուած սպիտակ ցեղին երկու ճիւղերը այդ տեսակ ոճիրներով մեղանչած ըլլան քաղաքակրթութեան դէմ»:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհէլմ կայսեր Նուէրը՝ Ռուսիոյ Ցարին.— Կալէսի իշխանին Պերլին այցելութիւնը եւ անգլիական լրագիրները.—«Ֆօրվէրց» լրագրին մէկ անգաղտնապահութիւնը.

Պերլին, 28 յունուար.—Վիլհէլմ կայսրը, ի յիշատակ Տանցիկի տեսակցութեան, ծովային զինուորներու յատուկ Դամասկոսի պողպատէ [illegible] թուր մը ղրկեր է Ռուսիոյ Ցարին: Մէկ կողմին վրայ սա արձանագրութիւնը կայ. «Վիլհէլմ Բ. կայսր Գերմանիոյ, իր սիրելի բարեկամին ու ազգականին՝ Նիքոլա Բ.ի, ի յիշատակ Տանցիկի տեսակցութեան»: Միւս կողմին վրայ սա տողերը գրուած են. «Տանցիկ նաւահանգիստ Հէլլ, 1)13 սեպտ. 1901» և երկու վեհապետներուն անուան սկզբնատառերը. Վ. Ն.:

—Անգլիական լրագիրները կը շարունակեն իրենց մեկնութիւնները, Կալէսի իշխանին Պերլին այցելութեան առթիւ: Բարեկամ լրագիր մը Լոնտոնի թղթակիցը հեռագրելու կը դնէ. «Անգլիական լրագիրները չափաւոր ու քաղաքավարական լեզուով կը խօսին, Կալէսի իշխանին Պերլինի մէջ գտած ընդունելութեան մասին: Ամէնքն ալ, առանց բացառութեան, կը խոստովանին թէ Վիլհէլմ կայսրը թէեւ շատ սիրալիր գտնուած է հանդէպ իր ազգականին, բայց գերման ժողովուրդը որ և է համակրութիւն ցոյց չէ տուած Էտուարդ Է.ի որդւոյն նկատմամբ: Պերլինցիներու ընդունելութիւնը, ընդհանուր կերպով, ցուրտ եղած է, կ'ըսեն Տէյլի Քրոնիքլ, Տէյլի Մէյլ և Մորնինկ Լիտըր: Թայմզ դիտել կուտայ թէ, Կալէսի իշխանին այցելութիւնը, Գերմաններու կողմէ ոչ պաշտօնական այցելութիւն մը կը նկատուի, փոխանակուած միեւնոյն ընտանիքին երկու անդամներուն միջեւ: Երկու երկիրներու ժողովուրդները պատճառ մը չունին մասնակցելու ընտանեկան արտայայտութեան մը»:

—Ընկերվարական Ֆօրվէրց լրագիրը, որ հրատարակութեան չտրուած պաշտօնագիրներ երեւան կը հանէ երբեմն, հիմա ալ կը հաղորդէ ծովային նախարարութեան յունուար 6 թուով տուած որոշումը, որուն համաձայն, 1905 ին, Խորհրդարանին պիտի ներկայացուի նաւատորմին վերաբերեալ լրացուցիչ օրինագիծ մը: Արտասահմանի մէջ պիտի աւելցուի Գերմանիոյ նաւային ուժը, այդ օրինագծին համաձայն: Անոր պիտի կցուի նաեւ 1906 և 1910 տարիներուն համար՝ նաւային ծրագիր մը, ինչպէս նաեւ գերման նաւային ուժերուն մէկ ամփոփումը: Եթէ կառավարութիւնը ուրիշ յայտարարութիւն մը չէ ըրած այս մասին, պատճառը սա է որ Խորհրդարանին յանձնաժողովը տակաւին չէ զբաղած այս խնդրով: Նոյն յանձնաժողովին մէջ, երեսփոխան Գ. Միւլլէր Ֆօրվէրց լրագրին հրատարակութիւնը մատնանիշ ըրաւ ծովային նախարարին, որ յայտարարեց թէ այդ հրատարակութիւնը վաւերական էր, ինչ որ պաշտօնագիրներու գողութիւն մը նկատուեցաւ:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ջրանցքի յանձնաժողովին տեղեկագիրը.— Հանրային կարծիքը ջրանցքի մասին.— «Նիւ Եորք Հըրըլտի» կարծիքը.— Հայնրիխ իշխանին այցելութեան առթիւ.

Ուաշինկթըն, 28 յունուար.—Ջրանցքի յանձնաժողովը տակաւին չէ ներկայացուցած իր տեղեկագիրը: Մէկ քանի օրէն պիտի սկսի հարցաքննել կարգ մը անձեր, մասնաւորապէս ջրանցքի մասնախումբին անդամները: Ծերակոյտը կազմեր է մասնախումբ մը, որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ տեղեկագիր մը պատրաստել Պանամայի ջրանցքի վիճելի իրաւունքներուն վրայ: Նիքարակուայի ջրանցքին կուսակիցները սկսած են յուսահատիլ, տեսնելով Պանամայի համար եղած նպաստաւոր շարժումը: Ծերակուտական Հարրիս յայտարարեր է թէ որ և է լուծման յանգելու կուսակից չեղող քաղաքագէտները իրենց բոլոր ճիգերը կը թափեն, որպէս զի Խորհրդարանը Ռուզվէլթ նախագահին թողու Նիքարակուայի և Պանամայի ծրագիրներու միջեւ ընտրութիւն մը ընելու գործը: Բայց, Գ. Հարրիսի կարծիքով, Գ. Ռուզվէլթ բնաւ տրամադիր չէ այդ ծանր պատասխանատուութիւնը ստանձնելու, քանի որ ամբողջ Խորհրդարանին կ'իյնայ որ վարկերը կը քուէարկէ: Նիքարակուայի ջրանցքին ախոյեաններէն մէկը, Նիւ-Եորք Հըրըլտ, կ'ըսէ թէ Պանամայի կուսակիցներուն առաջարկը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ պատրուակ մը ծերակուտական Հաննայի կողմէ, ջրանցքի ծրագիրները ձգձգելու և անյաջողութեան մատնելու համար: Գ. Հաննա որ և է ջրանցքի շինութեան կուսակից չէ, այլ կը ջանայ նախագահական պաշտօնին դիւրութիւնը առնել օր մը: «Խորհրդարանին անդամները թո՛ղ չխաբուին», կ'եզրակացնէ Նիւ Եորք Հըրըլտ: Եթէ երբեք ջրանցք մը պէտք է շինուի, անիկա Նիքարակուայինը պէտք է ըլլայ: Մ. Նահանգաց ժողովուրդը այնպէս կ'ուզէ: Տարիներէ ի վեր, խօսք և միայն խօսք եղած է, հասած է գործելու ատենը»:

—Պրուսիոյ Հայնրիխ իշխանին ի պատիւ սարքուելիք ընդունելութեանց ու հանդէսներուն մէջ աչքառու պիտի ըլլայ նաեւ այն խնճոյքը, զոր պիտի տան Նիւ-Եորքի միլիոնատէրները: Այս խնճոյքը անօրինակ և մինչեւ հիմա չտեսնուած ճոխ ու շքեղ հանգամանք մը պիտի ունենայ: Գերմանական գաղութը ջահագնացութիւն մը պիտի կազմակերպէ, որուն պիտի մասնակցին 30,000է աւելի անձեր և գերման երաժշտական ընկերութիւններ: Վիլհէլմ կայսեր կողմէ Ռուզվէլթ նախագահին ղրկուելիք նուէրներուն ընդունելութեան խնդիրը պիտի ներկայացուի Խորհրդարանին, որ Հիմնական Օրէնքին համաձայն, միայն կրնայ արտօնել նախագահը, ընդունելու իրեն ուղղուած նուէրները:

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թիէն Ցինի միջազգային զինուորները.— Զինուորական խորհուրդ մը.— Ունկնդրութիւն Չինու արքունիքին մէջ.— Մանչուրիոյ խնդիրը.

Պէքին 28 յունուար (անգլիական աղբիւր).—[illegible] զօրավարին հրաւէրով, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Ֆրանսայի, Ճաբոնի, Իտալիոյ ու Աւստրիոյ զինուորական հրամանատարները Թիէն Ցինի մէջ գումարում մը ունեցան Յունուար 25ին: Անգլիական զօրավարը նախագահեց այդ գումարումին: Ամէնքն ալ, բաց ի աւստրիականէն, կարծիք յայտնեցին թէ [illegible] կարելի է զեղչել միջազգային զինուորներուն թիւը: Ռուս զօրավարը չուզեց կարծիք յայտնել, ըսելով որ ռուս զինուորները անցեալ տարի հոս ղրկուած էին՝ համաձայն այն նամակին, զոր Վալտէրզէ Մարէշալը անցեալ [illegible] ուղղեց դեսպանական մարմնոյն երիցագոյն անդամին: Գերման զօրավարը ներկայ չէր այդ գումարումին. նամակ մը ղրկած էր, ըսելով որ խնդիրը զուտ քաղաքական է և առնչութիւն չունի զինուորական հրամանատարներուն հետ, որոնք իրենց կառավարութեանց հրամանով միայն կրնան խորհրդակցիլ այդ խնդրին վրայ: Ճաբոնական հրամանատարն ալ ծանոյց միւս հրամանատարներուն թէ Ճաբոն սկսած էր միւս ազգերէն անկախաբար ետ քաշել իր զինուորները: Հիմա Թիէն Ցին գտնուող միջազգային զինուորներուն թիւն է չորս հազար:

—Չինու կայսրը, վաղը, ընդհանուր ունկնդրութիւն մը պիտի շնորհէ դեսպանական մարմնոյն անդամներուն: Խնամակալուհին առաջին անգամ ըլլալով պաշտօնապէս պիտի ընդունի դեսպանները: Խնամակալուհին կայսեր քով պիտի բազմի, բայց ոչ թէ վարագոյրի մը ետեւը, ինչպէս կ'ընէր ուրիշ անգամներ:

—Ռուսիա պատրաստ է հաւնիլ Չինու կողմէ յառաջարկուած գլխաւոր դիտողութիւններուն՝ Մանչուրիոյ պայմանագրութեան նկատմամբ, բայց մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ այն կէտին համար թէ առեւտրական պանքային հետ կնքուած նոր համաձայնութիւնը Մանչուրիոյ պայմանագրութեան հետ միեւնոյն ատեն ստորագրուի: Այդ համաձայնութիւնը, որուն յօդուածները գաղտնի կը պահուին, Չինու մէջ շահ ունեցող միւս պետութեանց համար մեծ կարեւորութիւն ունին, մանաւանդ անոր համար որ այդ համաձայնութեամբ Ռուսիա, նոյն պանքային միջոցաւ հանքային բացարձակ իրաւունքներ և ուրիշ մենաշնորհներ կը ստանայ, որով փոխարինութիւն մը ձեռք բերած կ'ըլլայ Մանչուրիոյ պայմանագրութեան մասին ըրած առերեւոյթ զիջողութիւններուն համար: Չինկ այս խնդրոյն համար օտար դեսպաններուն հետ տեսակցած միջոցին ըսեր է.—«Ռուսիա մեր երկիրը ձեռք անցուցած է և պարտաւոր ենք զայն վերստին գնելու անոր ձեռքէն: Կարելի եղածին չափ լաւ առաջարկութիւն մը ըրինք և Ռուսիոյ նախնական պայմաններուն վրայ նշանաւոր զիջում մը ձեռք բերինք»:

ԿԱԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԸ

Պերլինէն մեկնում.— Հրաժեշտի ողջոյններ.— Ուղեւորութեան նպատակը.

Պերլին, 28 յունուար.— Կալէսի իշխանը անգլիական դեսպանատան զինուորական կցորդին հետ, Շաբաթ իրիկուն կայարանէն ճամբայ ելաւ Սթրէլից ուղեւորելու: Վիլհէլմ կայսրը՝ անգլիական արքայազն զօրագունդին համազգեստով մինչեւ կայարան ընկերացաւ Կալէսի իշխանին, որ գերմանական արքայազն զօրագունդին համազգեստը կը կրէր, նաեւ Հայնրիխ իշխանը՝ անգլիական ծովակալի համազգեստով և Պերլինի անգլիական դեսպանը՝ դեսպանատան բոլոր պաշտօնեաներով: Կառախումբին մեկնելէն հինգ վայրկեան առաջ, Կալէսի իշխանը հրաժեշտ տուաւ Վիլհէլմ կայսեր, զայն ողջագուրելով: Կայսրը քանի մը վայրկեան կայարանին մէջ մնաց և տեսակցեցաւ Անգլիոյ դեսպանատան պաշտօնեաներուն հետ:

—Կալէսի իշխանը նորէն Պերլինէն կ'անցնի, դէպի Անգլիա ուղեւորելու համար: [illegible] Թալէ պիտի երթայ Բէջոլնի ճամբով:

—Կալէսի իշխանին Պերլին կատարած այցելութիւնը շատ յաջողած կ'երեւայ և կատարելապէս համապատասխանած է Էտուարդ Թագաւորին մտադրութիւններուն:

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ

Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը.— Արշիպեղագոսին լռումը.

Ուաշինկթըն, 28 յունուար.—Ծերակոյտին մէջ Փիլիպպեանց մաքսային սակացոյցին համար կատարուած վիճաբանութիւններէն դատելով հանրապետական կուսակցութեան մէջ կ'երեւայ թէ բաժանում մը առաջ պիտի գայ՝ Փիլիպպեան արշիպեղագոսին ապագայ վարչաձեւին մասին: Սպունէր ծերակուտականը, այսօր, յայտարարեց թէ հանրապետական կուսակցութիւնը կրնայ պարտաւորուիլ ոյժ տալու Փիլիպպեանները լքանելու քաղաքականութեան, մաքսաթողութեան սակացոյցի դրութիւն մը պահանջելու համար:

Երէկուան Հեռագիրներ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 փետրուար.—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովը 56ի դէմ 159 ձայնով ընդունեց բանակին համար խնդրուած յաւելուածական վարկը:

ԼԱ ՀԷ.—Անգլիոյ ու Գերմանիոյ դեսպանները երէկ [illegible] տեսակցութիւն մը ունեցան Գ. Լինտէնի հետ, Հոլանտայի նախարարապետ տոքդ. Քույբէր Վիլհէլմինա Թագուհիին ներկայացաւ և յետոյ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Անգլիոյ դեսպանին հետ: Պոէրասէր շրջանակներուն մէջ սա տպաւորութիւնը կը տիրէ թէ Հոլանտայի միջնորդութեան արդիւնքը պիտի ըլլայ հաշտութեան կնքումը:

ԲԱՐԻԶ.—Լա Հէյէն կը հեռագրեն թէ Քրիւկէր նախագահը տեսակցութեան մը պահուն յայտարարեր է.—«Հաշտութիւն կ'ուզենք. ո՛վ որ այդ նպատակով բանակցութեանց նախաձեռնութիւնը ստանձնէ, մեր երախտագիտութեան պիտի արժանանայ»:

ԼՈՆՏՈՆ.—Կ'ըսուի թէ Անգլիոյ Թագաւորը, կիրակի օրը (երէկ), պիտի խորհրդակցի Լորտ Ռոզպէրիի և Գ. Պալֆուրի հետ՝ հոլանտական առաջարկութիւններու մասին:

—Անգլիոյ կառավարութիւնը քաղաքավարութեամբ մերժեց Հոլանտայի առաջարկութիւնը՝ հարաւային Ափրիկէ վերադառնալիք Պոէրներուն անցագիր տալու մասին:

ՊԷՐԼԻՆ.—Բէքինէն կը հեռագրեն Վ.-Ֆ. գործակալութեան թէ Չին, երէկ, Շանկայի մէջ պանքաներու յանձնաժողովին վճարեր է 1,820,000 թաէլ, որ Չինու կողմէ տէրութեանց ըլլալիք հատուցումին առաջին ամսավճարն է:

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Համալսարանին ինքնօրինութեան վերաբերեալ ծրագրին համար Սերպիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն, ծանր վէճեր ծագեցան Ժողովին մեծամասնութեան ու նախարարներուն միջեւ:

—Քրակուէվացի զինուորական մթերանոցը այրեցաւ. Վնաս 800,000 ֆր. է:

ԹՐԻԷՍԹ.—Սաստիկ փոթորիկ մը կը տիրէ թէ՛ հոս և թէ Ֆիումէի մէջ: Շոգենաւերը չեն կրնար նաւահանգիստէն բաժնուիլ: Շատ վնասներ և բազմաթիւ արկածներ կան:

ԲԱՐԻԶ.—Մանշի և Ատլանտեանի [illegible] նաւահանգիստներէն առնուած հեռագիրները կ'ըսեն թէ սաստիկ փոթորիկ մը կը տիրէ ծովեզերքներուն վրայ:

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ Երեսփ. Ժողովը մերժեց այն առաջարկութիւնը, որով ելմտական նախարարը կը քննադատուէր՝ մարախներուն ջնջման մասին վարկ մը ուզած չըլլալուն համար, վասն զի մարախները մեծ վնասներ կը հասցնէ Սպանիոյ հարաւային կողմը:

ՍԷՆԹ-ԷԹԻԷՆ.— Ֆրանսայի հանքագործներուն յանձնաժողովը գումարուեցաւ: Բոլոր ածխահանքերու պատուիրակները ներկայ էին:

ՆԱՊՈԼԻ.—Իտալիոյ Թագաւորը և Ճէնովայի դուքսը հոս հասան և ժողովուրդին կողմէ ջերմ համակրութեամբ ընդունուեցան: Այցելեցին իտալական նաւատորմիղը՝ որ [illegible] Արեւելքէն վերադարձած էր:

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.—Յունուար 21էն 31 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւերու թիւն է 120: Այս տասնօրեայ միջոցին գոյացած հասոյթն է 3,270,000 ֆր.:

ԲԱՐԻԶ.—Հինգ զաւակները սպաննող Պրէժիի մօրը մասին տրուած մահուան վճիռը փոխուեցաւ մշտնջենական տաժանակիր աշխատութեան:

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ մէջ ալ պիտի տօնուի Վիքթոր Հիւկոյի հարիւրամեակը:

—Պանքա տ'Իթալիի գլխաւոր արկղակալը անհետացաւ բաց մը թողելով՝ որուն քանակութիւնը տակաւին յայտնի չէ:

ՊԷՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցին համար Խորհրդարանին մէջ կատարուելիք վիճաբանութիւնները յետաձգուեցան յառաջիկայ նստաշրջանին:

ՊԷՆԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռուս կառավարութիւնը ծանոյց Սերպիոյ թէ Ռուսիոյ զինուորական վարժարաններուն մէջ սերպ երիտասարդներ պիտի ընդունուին:

ԼՈՆՏՈՆ.—Եոքոհամայէն (Ճաբոն) կը հեռագրեն թէ երկու հարիւր հեծեալ զինուորներ ձիւնի տակ մնացեր են:

ԲԱՐԻԶ.—Կը հաստատուի այն լուրը թէ Հոլանտայի կառավարութիւնը պատուիրակութիւն մը պիտի ղրկէ հարաւային Ափրիկէ՝ պոէր պետերուն հետ խորհրդակցելու համար: Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը հեռագրով կը բանակցի Հոլանտայի նախարարապետ տոքդ. Քույբէրի հետ՝ յառաջիկային տեղի ունենալիք բանակցութեանց հիմերը սահմանելու մասին: Միւս կողմէ Քրիւկէր նախագահին հետ ալ բանակցութիւն կը կատարուի՝ պատուիրակութիւն մը ղրկելու համար հարաւային Ափրիկէ:

—Տոքդ. Լէյտս յայտարարեր է լրագրական թղթակցի մը թէ Պոէրները գոհացուցիչ վիճակի մէջ կը գտնուին և թէ սխալ է այն լուրը, որուն համաձայն հաշտութեան կնքումը պարտաւորիչ եղած ըլլայ Պոէրներուն համար:

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Ուլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Հանրային Պարտքի վարչութեան երկրորդ քննիչ Մէհմէտ էֆ.ի և Բարիզի օսմ. պաշտօնական ընդհանուր հիւպատոս Էլի Հէյտ էֆ.ի: Սանիէի աստիճանը՝ Այտընի արքունի կալուածներու վարչութեան թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Յակոբ էֆ.ի:

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Աթէնքի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Գ. Տիմաննոսի: Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Կէլիպոլուի հաշուակալ Շաքիր էֆ.ի:

—Երրորդ կարգի Շէֆ.-գաթ՝ Կիւլխանէի օսմանեան հիւանդանոցին մէջ պաշտօնավարող գթութեան չորս քոյրերու՝ Մարի, Եռնեստին, Ֆրանսուազ ու [illegible]:

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ հրամանագրով ծանուցուեցաւ [illegible] շուտով պատրաստել ծրագիրներ՝ օսմ. երկիրներու մէջ երկրագործութեան, վաճառականութեան ու արհեստագործութեան զարգացման և անոնց [illegible] աւելցնելու ու բազմացնելու մասին ձեռք առնուելիք միջոցներուն համար: Այդ ծրագիրները պիտի քննուին պետական Խորհուրդին կողմէ:

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ յանձնաժողովին որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, նոյն երկաթուղիի գիծին անցնելիք տեղերուն շրջակայ գաւառներու ու գաւառակներու բոլոր գործաւորները պիտի աշխատին գիծին շինութեանը: [illegible] մաս առ մաս հարկ եղած տեղերը պիտի ղրկուին: Աշխատութեան փոխարէն դրամ պիտի չվճարուի, վասն զի անձնական աշխատութիւնը աւելի անհրաժեշտ է:

—Յանձնաժողովը ծանոյց հարկ եղած տեղերը որ Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար խոստացուած նպաստները շուտով ղրկուին:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ քննելով Սկիւտար-Գատըգիւղի թրամվէյի մենաշնորհին համար պատրաստուած պայմանագրութեան և յանձնառութեան գիրն ծրագիրները, ներկայացուց Մեծ-Եպարքոսին:

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ծանոյց պէտք եղած տեղերը թէ զինուորական հանգստեան թոշակի անուանին հասոյթներուն վերաբերեալ «հէվալէ»ներու փոխարէնը պէտք է ուրիշ «հէվալէ»ներէն աւելի շուտով վճարուի:

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպանին երկու որդիները Պէլկրատի զինուորական վարժարանին ուսուցիչ տեղակալ Պարիս Կրուիչ և գերատեղակալ Ալեքսանդր Կրուիչ, երեք շաբաթէ ի վեր Կ. Պոլիս կը գտնուէին, շաբաթ օրը Պելկրատ ուղեւորեցան: Ասոնք, ուրբաթ օրը, ներկայ գտնուեցան Սելամլըքի արարողութեան: Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ չորրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Պարիս Կրուիչ տեղակալին:

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհանուր տնօրէնը և Լէտի Լանկ փետր. 9ին (Ն. Տ.) դիմակաւոր պարահանդէս մը պիտի տան, որուն համար ուրբաթ օրուընէ հրաւիրագիրներ ուղղուեցան:

ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐԸ.— Վճռաբեկ ատեանը վաւերացուց Մշոյ գաւառին նախնական ատեանին դատական ճիւղին այն վճռագիրը, որով Եանոր գիւղէն Պէտօ Պաթի, Նիկողոս Աբթին և Պօղոս Պօղոսեան անուն անձերը որոնք իբրեւ խռովարար և հետեւաբար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած էին, երեքական տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած են:

ՀԱՑԻ ԳԻՆԸ.— Տեղական ալիւրներով նոր «չաշնի» պիտի բանուի, բայց այս անգամ հին ալիւրով: Ձեռք բերուելիք արդիւնքով հացին համար այն տեսակ գին մը պիտի սահմանուի որ թէ՛ հանրութեան և թէ հացագործներուն շահերը պաշտպանուին:

—Տեղական ալիւրներէ փորձի համար պատրաստուած հացերու նմոյշները, Եպարքոսական հրաման մը վրայ երէկ ներկայացուեցան նախարարաց Խորհուրդին, որ զանոնք քննեց և այդ մասին խորհրդակցութիւններ կատարեց:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութիւնը, անցեալ շաբթու ամբողջութեամբ վճարեց Էսկիշէհիր-Գոնիայի երկաթուղիի գիծին երաշխաւորութեան գումարը, դեկտ. 31ին աւարտող տարեշրջանին համար:

—Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ միացման գիծին համար վճարուած երաշխաւորութեան գումարն է 120,000 ոսկի և ոչ թէ 100 հազար, ինչպէս ծանուցուեցաւ:

ՎԱԼԵԱՆՈՒԹԻ կողմէ Քէֆալլինիոյ բարեսիրական հաստատութեանց 500,000 անգլիական ոսկի կտակուած ըլլալու լուրը բոլորովին հաստատուած է: Հարստութեան մնացած մասէն հարիւրին տասը եղբօրորդիներուն թողած է: Քեռորդիներն ալ 25,000-ական անգլիական ոսկի կը ստանան: Այդ վերջիններուն երկուքը, բացառաբար, հարիւրին տասնըհինգ պիտի առնեն:

ԹԱՆԹԱՅԻ մէջ, հինգշաբթի օրը, ժանտախտէ երեք դէպքեր պատահեցան, որոնց մէկը մահցաւ:

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատան նորընտիր կցորդը՝ հազարապետ Մէյսըն, շաբաթ օրը, Կ. Պոլիս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով:

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ.—Երկրագործական նախարարութեան և Հանրային Պարտքի վարչութեան միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ, մը շերամաբուծութեան մրցումը, նոր կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն, այս տարի ալ Իզմիթի ու Պէյրութի մէջ պիտի կատարուի:

ՕԴԵՐԸ.— Վերջին լուրերու նայելով Սըվազի ու Թոքաթի մէջ սաստիկ ցուրտ կ'ընէ:

ՍՈՖԻԱՅԻ մէջ զրոյց կայ թէ, կ'ըսէ Մօնիթէօռ, այդ քաղաքին մաքսատան մէջ մեծ զեղծումներ գործուեր են: Ելմտական նախարարութեան կողմէ կարգուած քննիչ յանձնաժողովը մինչեւ հիմա չէ կրցած բան մը երեւան հանել:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ առողջապահական յանձնաժողովը, շաբաթ օրը, գումարուելով քաղաքապետ Ռըտվան փաշայի նախագահութեամբ և խորհրդակցութիւններ կատարեց:

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանը, շաբաթ օրը, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ:

ՍՈՒՏԱՆԻ կուսակալութիւնը 20,000 եգիպտական ոսկիի նոր վարկ մը որոշեց՝ նոր զօրանոցներու շինութեան համար Սուտանի մէջ:

ԼԻ-ՀՈՒՆԿ-ՉԱՆԿԻ որդին Եգիպտոս կը գտնուի, ուր տասնըհինգ օր չափ պիտի մնայ:

ՍԸՐ ՈՒԻԼԵՄ ԿԱՐՍԹԻՆ, Եգիպտոսի հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան խորհրդականը, [illegible] պիտի հրաժարի եգիպտական կառավարութեան ծառայութենէն:

ՀԻՃԱԶ ղրկուելիք բժիշկները ու դեղագործները ճամբու ծախքերը ստանալով առաջին առթիւ ճամբայ պիտի ելլեն:

ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.—Կրթական նախարարութեան բարձրագոյն Խորհուրդին և քննիչ ժողովին անդամներէն ոմանք կարգով պետական բոլոր վարժարանները պիտի այցելեն և դասախօսութեանց պիտի ունկնդրեն. Նաեւ քննութիւն պիտի կատարեն թէ աշակերտները ո՞ր աստիճան կ'օգտուին դասախօսութիւններէն. յետոյ իրենց քննութեանց արդիւնքը նոյն նախագահութեան պիտի տեղեկագրէին։ Այս որոշումը արդիւնք է կայս. այն Իրատէին թէ բոլոր վարժարաններու ուսանողներուն պէտք է հիմնովին ներշնչել այն գաղափարը թէ հարկ է բարւոք ծառայութիւններ մատուցանել տէրութեան ու երկրին։

ՎՃՈՒԱՐԵԿ ատեանը որոշեց թէ երբ պաշտօնական մուրհակի դէմ անձնական վկաներ լսուին և դատի նիւթը կազմող դրամին համար երբ մուրհակագրին մէջ տակաւ պահանջուած ըլլալով հանդերձ, մուրհակագրին Թուականէն տակաւ հաշուուած ու վճռուած չըլլայ, այդ դատարանին մէջ տրուած որոշումը պիտի բեկանի։

ԽԱՆԽԱՑԷՆ կը հեռագրեն թէ Իփան գիւղացի Էյիս անուն անձը, որ Մարկիւզի բանտէն փախած էր, ձերբակալուած է։

ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ մէջ, յառաջիկայ մայիսին, երկրագործական ու արհեստագործական ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպուի, որուն մասնակցելու համար Անգլիոյ դեսպանատունը հրաւէր ուղղած է Բ. Դրան, ըսելով որ ձրիաբար տեղ մը պիտի յատկացուի օսմ. արտադրութեանց։ Ձեռնհաս պաշտօնատունը կը ծանուցանէ թէ կայս. կառավարութիւնը պաշտօնապէս մասնակցիլ հարկ դատած չըլլալով, փափաքողները պիտի կրնան մասնակցիլ։ Կ. Պոլսոյ առեւտրական Սենեակը այդ մասին տեղեկութիւն պիտի հաղորդէ։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատունը ծանուցեր է հելլենական կառավարութեան թէ պատերազմի հետեւանքով օսմ. սահմանագլուխին վրայ ունեցուած հողերուն մէջ կալուած ունեցող հելլէն գիւղացիները երբ ուզեն սահմանագլուխը անցնիլ, անոնց անցագիրները ձրիաբար «վիզէ» պիտի ըլլան օսմ. հիւպատոսներուն կողմէ և վեց ամիս պայմանաժամ պիտի ունենան։ Նաև թէ սահմանագլուխը անցնող հովիւներէն գանձուելիք տուրքերուն և թղթատարներու անցագիրներու վերաբերեալ խնդիրներն ալ մօտերս պիտի կարգադրուին։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. —Յունուար 12էն 19 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 370, որոնց 221ը իսլամ (115 այր, 106 կին) 118ը քրիստոնեայ (66 այր, 52 կին) և 31ը հրեայ (12 այր, 19 կին)։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ ՀՐԴԵՀԸ. —Շաբաթ գիշեր ժամ 4ին Օրթագիւղի Սարը փողոցը Միսքճեան Պօղոս էֆ.ի փայտաշէն տունէն հրդեհ ծագելով այրեցան ութ փայտաշէն տուներ, որոնց մեծ մասին մէջ հայ ընտանիքներ կը բնակէին։ Հրդեհին վայրը փութացած էին ոստիկանութեան նախարար Շէֆիք փաշա, զօրաբանակի Ըզզէթ փաշա, Կ. Պոլսոյ կեդրոնական հրամանատար Սաատէտտին փաշա, Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշա, ջրհանկիր զօրքերու հրամանատար Չէլէլէտ փաշա, նաւային ջրհանկիր զինուորներու հրամանատար Մէհմէտ փաշա եւայլն։ Օրթագիւղի ոստիկանապետ Զաֆըր պէյ, իր հետեւորդ պաշտօնեաներով, մեծամեծ ջանքեր ըրաւ թէ՛ հրդեհը մարելու և թէ հրկիզեալներուն կարասիները պահպանելու մասին։ Տուներէն մէկ քանին ապահովագրուած էին. մէկ երկուքին ալ կարասիները կարելի չեղաւ ազատել. Հրդեհը սկսաւ Միսքճեան Պօղոս էֆ.ի տանը խոհանոցէն։

—Վեհ. Սուլթանը իմանալով հրդեհը, կայս. մաբէյնի թիկնապահ Չէրքէզ Մէհմէտ փաշան և ուրիշ թիկնապահներ ղրկեց, հրամայելով որ հրդեհը մարելու մասին ամէն ջանք ըլլայ. նաև հրկիզեալներուն հարկ եղած օգնութիւնները ընծայուին։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երէկ տասը հազ. [illegible] բաշխուեցան հրկիզեալներուն, որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

—Հրդեհին սկզբնապատճառին համար կ'ըսուի թէ կրակով լեցուն և վրան բաց կրակարան մը խոհանոցին մէջ դրուեր է տախտակամածի մը ճիշդ մօտը։ Կրակարանէն ելած կայծ մը բռնկցուցեր է տախտակամածը։ Տնեցիները այդ միջոցին բացակայ են եղեր։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ քննիչ յանձնաժողովին երկրորդ նախագահ ու կայս. ասպ. թիկնապահ Էսհէմ փաշա և կայս. անձնական Գանձուն ճարտարապետ Պէրթիէ փաշա, երէկ, Զէյթունպուրնուի գործարանը երթալով քննեցին Գերմանիայէն բերուած մաւզէրեան փամփուշտները։

«ՄԷՍՈՒՏԻՅԷ» զրահաւորը, որ Ճէնովայի Անսալտօ գործարանին մէջ վերանորոգուած է, հրաման ստացաւ Պոլսոյ նաւահանգիստը գալու համար։ Փորձեր կատարուելով հաստատուեր է թէ բոլորովին գոհացուցիչ է։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարարութեան պաշտօնատան մէջ նաւային վարժարանին տեսուչ Հիւսնի փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, զանազան լեզուներով հրատարակուած ծովային մասնագիտութեան վերաբերեալ հեղինակութիւններէն կարեւորները որոշելու և թարգմանելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Թիւնէլին վերջնական յանձնումը, զանազան թերի մասերու պատճառով մինչև հիմա յետաձգուած էր։ Թիւնէլին վարչութիւնը այդ թերութիւնները լրացուցած ըլլալով, առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան դիմում ըրաւ, վերջնական յանձնումը կատարելու համար։

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԹՐԱՄՈՒԷՅ. —Ընկերութեան մը կողմէ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեանը ներկայացուած պիտի խնդրուի՝ Բէշիքթաշէն մինչեւ Եանիքէօյ շոգեշարժ թրամուէյի գիծ մը հաստատելու համար։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ, անցեալ տարի 550,000 Փր.ի մետաքսեղէն [illegible] է. Երբեմն այդ կերպասներուն մեծ մասը Ֆրանսայէն Սէլանիկ կը տարուէր, մինչդեռ անցեալ տարի 115,000 Փր.ի փոխանակ այդ [illegible] ներածուած է Սէլանիկ։

ԱՐՇԱԿ ԷՖ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ կողմէ Սուրհանդակ և Ճէրիտէի Շարգիէ լրագիրներուն պաշտօնատիրոջ Տիգրան էֆ. Ճիվէլէկեանի դէմ բացուած դատին դատավարութիւնը, անցեալ շաբաթ օր Պոլսոյ պատժական ատեանին առջև սկսաւ. բայց ժամանակը ուշ ըլլալով և դատին կարեւորութեանը պատճառաւ կարելի չեղաւ աւարտել, որով դատարանին կողմէ յետաձգուեցաւ 1902 յունուար 28ի երկուշաբթի օրուան։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ միջեւ կնքուելիք հիւպատոսական պայմանագրութեան բանակցութիւնները այս շաբթու պիտի սկսին երկու կողմի պատուիրակներուն միջեւ։

ԻԶՄԻՐԻ քաղաքին ու շրջակայ գիւղերուն մէջ անցեալ տարի [illegible] ամիսներուն 3319 մանչ ու 2914 աղջիկ ծներ և 2221 այր ու 1841 կին մեռեր են։

—Իզմիրի առեւտրական դատարանը, կ'ըսէ Հագիգաթ, սնանկացած հռչակեր է մորթի վաճառական Տէվֆիք Աղոյեանը, որ ամիսէ մը ի վեր հեռացած է նոյն քաղաքէն։ Այդ անձը որ 10 000 ոսկիէն աւելի պարտք ունի, քանի մը տարի առաջ ալ 5000 ոսկի պարտքով սնանկացեր է։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ Կ. Պոլիս բերուած գրամոֆոն մը, կ'ըսէ Սէրվէթ, մաքսատան մէջ բռնել կարելի չըլլալով, Ամերիկա պիտի վերադարձուի։

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ. — Երէկ իրիկուն, ժամը կէսին, հրդեհ ծագեցաւ Օտուն Գաբուի մէջ Քէրէստէճիներուն մօտ ախոռի մը, որ հանրային մաքրութեան պաշտօնեաներուն կը վերաբերէր. միայն այդ շէնքը այրեցաւ։ Տեղւոյն մէջ այդ միջոցին մարդ չկար. Թէև կ'ըսեն որ ցերեկուընէ ի վեր կրակարանէ մը կայծ ելլելով հրդեհը առաջ եկած է, սակայն ոստիկանութիւնը քննութիւնները առաջ կը տանի։ Հրդեհին վայրը փութացած էին ոստիկանութեան նախարար Շէֆիք փաշա, նաւային ջրհանկիր զինուորներու հրամանատար Մէհմէտ փաշա և ուրիշներ։

ՈՃԻՐՆԵՐ. —Երէկ գիշեր, ժամ 5 ուկէսին, Գասըմ փաշայի մէջ Պիրինչ անուն կնոջ մը տունէն աղաղակներ լսուելով, ոստիկանները հոն փութացին և տեսան թէ նախկին ոստիկան մը՝ Մուսթաֆա վիրաւոր պառկած է. փորին վերի մասէն վիրաւորուած էր և աղիքները դուրս թափած էին։ Մուսթաֆա հազիւ կրցաւ ըսել թէ Հաֆըզ Մէհմէտ անուն մարդ մը զինք վիրաւորած է։ Այդ միջոցին ուրիշ մարդ մը՝ Արապ Իսմայիլ փախչելու վրայ ըլլալով ձերբակալուեցաւ։ Տանը տէրը Իսմայիլ ու Անձէա անուն ուրիշ երկու մարդիկ ալ ձերբակալուեցան։ Կատարուած քննութեամբ հաստատուեցաւ որ երեք անառակ կիներ՝ Էմինէ, Ֆաթիմէ ու Զէյնէպ նոյն տունը հաւաքուած հաճոյալի ժամեր կ'անցընէին Հաֆըզ Մէհմէտի, Իսմայիլի, Անձէայի, Արապ Իսմայիլի և ուրիշ անձերու հետ։ Մուսթաֆա ալ կը սպասարկէր։ Գինովութեան հետեւանքով կռիւ մը ծագած և Մուսթաֆա վիրաւորուած է։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ։

—Անցեալ օր ոճիր մը գործուեցաւ Ղալաթիոյ [illegible] Մէյտանի կողմը։ Հիւսէյին Հիլմի ու Հալիմ երկուքն ալ գինով, Բալըքի խանութէն ծխախոտ կը գնէին. այդ միջոցին սկսան անվայել ընթացքի մը մէջ գտնուիլ նպարավաճառին հետ։ Այդ պատճառով կռիւ ծագեցաւ Բալըքի և Հիւսէյին Հիլմի միջեւ։ Հիւսէյին Հիլմի դանակ մը քաշելով զարկաւ Բալըքի ալ սրունքը ու փորը, բայց քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։ Բալըքի հինգ վայրկեան վերջը մեռաւ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. —1890ի 4% Օսմանեան փոխառութեան պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ՝ յիշեալ պարտաթուղթերուն 24րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1902 Յունվ. 31)փետր. 13ին, Պոլսոյ կողմը Ծըղըլ Օղլուի Հանր. Պարտքի վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ։

* * *

1890ի 4% Բրիօրիդէ փոխառութեան պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ յիշեալ պարտաթուղթերուն 23րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1902 յունվ. 31)փետր. 13ին Պոլսոյ կողմը, Ծըղըլ Օղլուի Հանր. Պարտքի Վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ։

1—6　ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլիս 19)1 փետր. 1902

ՍԳՈՂԻ ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

Պարոնայք Սգող եւ Պօուն,

Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգողի օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խլային եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս ձեւով եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրիւ ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

Ազգային Լուրեր

Ինչպէս ուրբաթ օրուան Խառն Ժողովի որոշումներուն մէջ գրած էինք, Տ. Գէորգ Սրբազանի հրաժարականը պատճառաբանեալ նկատուելով անընդունելի դատուած էր։ Այդ մասին, Ս. Պատրիարքը, Ժողովին հաւանութեամբ, պաշտօնագիր մը ուղղելու որոշում տուած էր Տ. Գէորգ Սրբազանի, և այդ պաշտօնագրին խմբագրութիւնը յանձնուած էր Պատրիարքարանի դիւանապետ Թելեան Բարթող էֆ.ի, որ այդ գիրը անմիջապէս պատրաստելով՝ շաբաթ օրը ղրկեց Ս. Պատրիարքին։ Այդ ընդարձակ պաշտօնագրով Ս. Պատրիարքը պատասխանած է Երէցեան Սրբազանի գրած նամակին, որուն մէջ Ն. Սրբազնութիւնը իր հրաժարականը վերջնական նկատած էր։ Ս. Պատրիարքը իբրեւ նախագահ Ազգ. Վարչութեան՝ մանրամասն կերպով պատասխանած ու պարզած է Երէցեան Սրբազանի, իր հրաժարականին հետեւութիւնը, և կը խոստանայ բոլոր դժուարութեանց առաջքն առնել, Ազգ. Վարչութեան անդամներուն հետ միասին։ Ս. Պատրիարքը, շաբաթ իրիկուն, այդ պաշտօնագիրը յանձնեց Պատրիարքարանի արձանագրութեան դիւանի տեսուչ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեանի, որ Ս. Պատրիարքի տանը հրաւիրուած էր Կիրակի [illegible] առթիւ։ Մելիքեան էֆ. երէկ առտու յանձնեց այդ պաշտօնագիրը Երէցեան Սրբազանի։

—Արմաշի փոխ-վանահայր Տ. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան քաղաքական նամակ մը գրած է Ս. Պատրիարքին։ [illegible] չհաղորդած էինք։ Ս. Պատրիարքի մօտը մնացած [illegible] Տ. Եղիշէ Սրբազանի հեռագրով հաղորդուած էր այդ գործը։

—Զոյգ [illegible] մասին անցեալ գրած էինք թէ Պոլսոյ աւստրիական հիւպատոսարանը ի մօտոյ մանրամասն յայտարարութիւն մը պիտի ընէր անոր գործադրութեան պայմաններուն վրայ։ Այս օրերս հրատարակութեան տրուեցաւ այդ յայտարարութիւնը, որուն համաձայն, 2000ական ֆրանք տարեթոշակով, մէկը Աւստրիոյ և մէկը Հունգարիոյ երկու հայ աղջիկ պիտի ընդունուին եւրոպական բարձրագոյն վարժարանի մը մէջ ուսուցչական գիտութեանց, երկրագործութեան կամ այլ արուեստներու հետեւելու համար։ Փափաքողները մինչեւ յունիս 15 պէտք է դիմեն մայրաքաղաքիս աւստրիական հիւպատոսարանը, ներկայացնելով իրենց ծննդեան և ուսման, բարք վարքի և չքաւոր ըլլալու մասին վկայականներ։ Առանց պէտք է կցուի նաև վկայական մը, տրուած եկեղեցական իշխանութեան կողմէ, հաստատող թէ ներկայացողները բաւականաչափ տեղեակ են հայերէն լեզուի և պատմութեան։ Ասկէ զատ չափահասութեան վկայական մըն ալ պիտի պահանջուի։ Այս ուսանողներէն մէկը աւստրիական և միւսը հունգարական հպատակ պիտի ըլլայ։ Տարեթոշակը առ առաւելն 5 տարի պիտի տրուի։ Դիմողները պէտք է որոշեն թէ ո՛ր վարժարանին մէջ կ'ուզեն կատարելագործել իրենց ուսումը։

—Վաղը, տօնական օրերէն յետոյ առաջին անգամ ըլլալով, Կրօնական Ժողովը և Նիւթական Յանձնաժողովը նիստ պիտի գումարեն Պատրիարքարանի մէջ։

—Տնտեսական Խորհուրդը անցեալ ուրբաթ օր գումարուեցաւ, ատենապետութեամբ Գէորգ էֆ. Ասլանեանի։— Պէյլէրպէյի Թաղ. Խորհրդոյ մէկ գրութեան վրայ, որոշուեցաւ յանձնարարել տեղւոյն նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ, որ փութայ իր յաջորդին յանձնել վերաբերեալ դիւանական թուղթերը։— Նոյնպէս Խ. Խորհուրդը ուշադրութեան առաւ Պէյլէրպէյի Թաղ. Խորհրդոյ ուրիշ մէկ գրութիւնը, որ կը վերաբերէր գիւղին աղջկանց և մանչերու վարժարաններուն միացման խնդրոյն, և որոշեց տեղական քննութեամբ մը ուսումնասիրել խնդիրը, և արդիւնքը համաձայն արտայայտել կարելի։— Խ. Խորհուրդը Կէտիկ փաշայի Ազգ. վարժարանի ուսուցիչներու պահանջքին, ինչպէս նաև Մաքրի գիւղի եկեղեցւոյ կալուածատէրներու խնդիրները, ըստ յանձնարարութեան Ս. Պատրիարքին, նկատողութեան առնելով, որոշեց Ազգ. Վարչութեան տեղեկագրել իր խորհրդակցութեանց արդիւնքը հարկ եղած առաջարկութիւններով։— Ասկէ զատ Խ. Խորհուրդը ուսումնասիրեց օրակարգի միւս խնդիրները և հարկ եղած որոշումները ըրաւ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ս. Պատրիարք Հօր [illegible] հանգուցեալ Տիկին Եղիսաբէթ Օ[illegible] յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս։ [illegible] ղրշ. Ռոպէր էֆ. [illegible] Կարապետ էֆ. Խ[illegible], Բարթող էֆ. Թելեան, 60ական [illegible] էֆ. [illegible], Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան։

—Մեծ Տօքթ. [illegible] էֆ. [illegible] ընդ Օրիորդ Արմենուհի Մ. [illegible] ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս։ Տէր և Տիկին Ա. [illegible] էֆ. 108 ղրշ. Լեւոն էֆ. Կիւլպէնկեան 60։

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցիս Ս. Յակոբայ Որբանոցի համար տարրական, մէջին և բարձրագոյն դասընթացքներու համար կարող, փորձառու և Ուսումնական Խորհուրդէն վկայեալ երեք դաստիարակուհիներու պէտք կայ. փափաքողը կը հրաւիրուին ներկայանալ [illegible], վկայական բերելով։ 3—3

(Հոգաբարձութիւն)

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օր, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Տէր Պօղոս Ե. Եսլուճեանի նշանախօսութիւնը, ընդ Օր. Սիրանոյշի, դուստր Սուքիաս էֆէնտի Գավուճեանի, ի ներկայութեան երկու կողմի բարեկամներուն։

Պօղոս էֆ. Եսլուճեան որ իր ուսումը Անգլիոյ մէջ առած է, ծանօթ է իր պարկեշտ գործունէութեամբը, Եսլուճեան, Պէնտըրլեան և Ընկ. բարեհամբաւ վաճառատան մէջ, և Օր. Սիրանոյշ ազնիւ ձիրքերով օժտուած է ու խնամեալ դաստիարակութիւն մը ստացած։

Հեռագիրներ Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբլ)

ԳԱՀԻՐԷ, 2 փետրուար. — Սուէզի ջրանցքին Ընկերութեան և Եգիպտոսի միջեւ պայմանագրութիւնը ստորագրուեցաւ։ Վերջնական ձեւակերպութիւնները շուտով պիտի կատարուին։ Շինութիւնները մօտերս պիտի սկսին։ Պ. [illegible] հետ կնքուած նախնական պայմանագրութեան նման, Ընկերութիւնը [illegible] է։ Բոր Սայիտ առեւտրական ազատ նաւահանգիստ պիտի ըլլայ։

ՊՐՈՒՍԷԼ. —[illegible] թերթը անհիմն կը հերքէ այն լուրը թէ Հոլանտայի թագուհին նպատակը եղած ըլլայ ազատ անցագիր տալու [illegible] գտնուող պոէր պատուիրակներուն երկուքին համար որոնք հարաւային Ափրիկէ պիտի երթան։ Պատուիրակութիւնը երախտագիտութիւն կը յայտնէ Հոլանտայի կառավարութեան ըրած ջանքերուն համար. նաև կը բաղձայ որ այդ ջանքերը յաջողութեամբ պսակուին։

ՓԷԼԿՐԱՏ. — Նախարարութեան և Սքուբշթինայի միջեւ կատարուած բանակցութիւններուն արդիւնքը եղած է իրաւախոհութիւն մը այն ծրագրին համար որ կը վերաբերի կառավարական իշխանութեանց ունեցած իրաւունքներուն՝ համայնքներուն վրայ հսկելու մասին։ [illegible] նախարարական տագնապին առաջքը առնուած է։

ՊԷՔԻՆ. —Օտար դեսպանները ընդունուած միջոցին Չինաց [illegible] ըսաւ թէ Պօքսըրներու կողմէ դեսպանատանց վրայ կատարուած յարձակումը աղէտալի սխալ մըն է, որուն համար շատ կը ցաւի։ Խնամակալուհին յայտնեց թէ Չին կը բաղձայ թողուլ իր [illegible] դիրքը և կ'ուզէ հետեւիլ եւրոպական քաղաքակրթութեան։

ՔԱՆՍԱՍ-ՍԻԹԻ. — [illegible] (Մէքսիքա) մօտ հանքի մը մէջ պայթում մը պատահեցաւ։ Հարիւր վաթսունըհինգ գործաւորներ կը գտնուէին այդ հանքին մէջ։ Մինչև հիմա 65 դիակներ գտնուեցան։

ԱԹԷՆՔ. —Թէօթօքիս կուսակցութենէն հարիւր չափ երեսփոխաններ որոշեցին այժմ ալ Զայիմիսի դաշնակցիլ։

—Ասթի կ'ըսէ թէ Կ. Պոլսոյ հելլէնական դեսպան Մաւրոկորտաթօ իշխանը կը փոխադրուի Հռոմ՝ դեսպան կոչուելով և թէ անոր պիտի յաջորդէ Պէրլինի դեսպան Պ. Ռանկապէ։

ՄԱՏՐԻՏ. —Սպանիոյ հիւսիսային կողմը ամենասաստիկ ցուրտ կ'ընէ և առատ ձիւն կը տեղայ։ Երկաթուղիի կառախումբերուն երթեւեկութիւնները ընդհատուած են, ինչպէս նաև հեռագրական ու հեռաձայնի հաղորդակցութիւնները։

ԼԱ ՀԷ. —Դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ Հոլանտայի [illegible] և Անգլիոյ պատասխանը շուտով պիտի հրատարակուին։

—Հոլանտայի արտաքին գործոց նախարարը խորհրդակցեցաւ նախարարապետ Պ. Քույբէրի հետ. յետոյ Թագուհիին ներկայացաւ։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՓԷԼԿՐԱՏ, 2 փետր. — Նախարարական տագնապ մը մօտալուտ է, վասն զի դեռ կարգադրութիւն մը չէ եղած Նախարարութեան և Սքուբշթինայի միջեւ եղած անհամաձայնութեան համար որ առաջ եկած է՝ համայնքներու ինքնավարութեան մասին Նախարարութեան կողմէ ներկայացուած ծրագրէն։

ԼՈՆՏՈՆ. —Կը հաստատուի թէ Անգլիա [illegible] անցագիր պիտի տայ պոէր պատուիրակութեան՝ հաշտութեան բանակցութիւններուն համար։

ՀՌՈՄ. —Սան Րէմոյի [illegible] Իտալիոյ Թագաւորը ու Թագուհին այցելութիւն պիտի տան [illegible] Թագուհիին որ այդ միջոցին [illegible] պիտի գտնուի, և ուր մօտերս պիտի երթայ։

ԼՈՆՏՈՆ. — [illegible] (Մէքսիքա) ածուխի հանքի մը մէջ կազի պայթում պատահեցաւ։ Հարիւր վաթսունըհինգ գործաւորներ կային։ Ութսունըհինգ դիակներ գտնուեցան։

— Նիւ Ֆաունտլէնտէն կը հեռագրեն թէ Խորհրդարանին նստաշրջանը պիտի բացուի փետրուար 20ին։ Յայտնի կ'երեւայ թէ Ֆրանսայի [illegible] համար եղած կարգադրութիւնը պիտի նորոգուի։

ԼՈՆՏՈՆ. —Երկու հազար զինուորներ նաւ նստան Սաութէմփթընէն՝ հարաւային Ափրիկէ երթալու համար։

ՓԱՐԻԶ. —Մանշի ծովուն վրայ փոթորիկը կը շարունակուի աներեւակայելի սաստկութեամբ։ Բազմաթիւ նաւեր կործանուելու վտանգին մէջ են։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Շաբաթ օրը մինչեւ երեկոյ կը տեւէր, Սակարանին մէջ գիները արդէն ալ աւելի բարձրանալու ձգտում մը ցոյց կուտային և իրիկուան դէմ քոնսոլիտէն 28 ղրշ. 16 փր. էր։ Բայց որովհետեւ քիչ օրուան մէջ կարեւոր բարձրացումներ տեղի ունեցած էին գիներու վրայ, Սակարանական շահագործողներէն ոմանք կարծեցին թէ, ուրիշ անգամներու նման, այս անգամ ալ այս միօրինակ վերելքին պիտի յաջորդէ յետաշրջում (Ռէաքսիոն) մը գիներուն վրայ և արագ ծախողներ գտնուեցան։ Այս անգամ սակայն այնպէս չեղաւ։ Սակարանին գոցուելէն ետք եւրոպական Սակարաններէն ստացուած հեռագիրները յանկարծ կարեւոր բարձրացումներ ցոյց տուին և քոնսոլիտէն շաբաթ գիշեր Բէյօղլի մէջ մինչեւ 28 ղրշ. 37 փր. ելաւ. երկաթուղին 115 փր., Թրամվայի Բաժինը հասաւ 149 ու Լոնտոնինն ալ 6 հատ Անգլ. ոսկի։

—Այս չափ կարեւոր բարձրացումներուն առթիւ, ի մէջ այլոց Սակարանական շրջանակներու մէջ կը խօսուի թէ Օսմ. քոնսոլիտէի Բ. Գ. Դ. կարգերուն միացում մը (Ունիֆիքասիոն) պիտի ըլլայ։ Բան մը որ՝ եթէ իրականանայ, օսմ. ռանդը անհամեմատ յարգ պիտի գտնէ և թերեւս հաւասարի [illegible] Ա. կարգին նման։

* * *

Լրագիրս մամուլը դրուած պահուն Քոնսոլիտէն 28 ղրշ. 38 1/2 փր. և Երկաթուղին 116 փր., իսկ Թրամվայը 147ուկէս փր. կ'արժէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ե.	28	16
Ամէնէն բարձր գին	»	28	16 1/4
Ամէնէն վար գին	»	28	16 1/2
Բաժնէթ երկթ. գոց.	Ֆր.	113	3/4
Ամէնէն բարձր գին	»	113	3/4
Ամէնէն վար գին	»	113	—

[illegible] 20 Յունուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	Դ. Դ.	28	34
Բաժնէթ երկաթուղի	Ֆր.	115	3/4
Օսմանեան		—	
[illegible]		14	20
Օսմ. [illegible]		—	—
[illegible] 1883		0	10
[illegible]		0	12
Օսմ. [illegible]		8	60
[illegible]		58	50
» [illegible]		1	40
» [illegible]		183	—
[illegible]		185	—
[illegible]		145	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն [illegible]	Լբ.	110	08
» » » [illegible]	»	111	12
Փարիզ »	Ֆր.	23	60
» » » [illegible]	»	23	70
[illegible]	[illegible]	18	57
[illegible]	[illegible]	24	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ [illegible]

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	33
Անգլիական ոսկի	»	110	04
[illegible]	»	91	—
[illegible]	»	85	08
Մէճիտիէ [illegible]	»	108	04
[illegible]	»	86	20
Օ [illegible]	Օ. Ե.	8	61

[illegible]

ԼՈՆՏՈՆ 1 Փետրուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ		94	43
Օսմանեան Թուրք սէրի Բ.		51	—
Օսմանեան Թուրք սէրի Գ.		35	57
Օսմանեան Թուրք սէրի Դ.		25	50
Օսմանեան [illegible]		12	50
[illegible] 1890		—	—
Եգիպտական 5%		89	—
» [illegible]		42	—
[illegible] 1888		83	—
[illegible]		107	50
[illegible]		104	—
[illegible]		6	06
[illegible]		14	50
[illegible]		25	35 3/4

ՓԱՐԻԶ 1 Փետրուար

Ֆրանսական ռանդ 3%		100	92
» » 3 1/2%		103	30
Օսմ. Թուրք. սէրի Դ.) բաց.	Ֆր.	26	10
) գոց.	»	26	65
» » » Բ.	»	52	—
» » » Գ.	»	28	75
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	579	—
[illegible]	»	462	—
Բաժնէթ երկաթուղի	»	117	50
Օսմ. [illegible]	»	5 4	—
Օսմ. [illegible]	»	395	—
[illegible] 4%		504	—
[illegible]		1013	—
[illegible]	»	160	10
[illegible]	»	77	85
[illegible]	»	149	—
[illegible]	»	25	155
[illegible]	»	3	50

ՊԷՐԼԻՆ 1 Փետրուար

[illegible]	»	—	—
Բաժնէթ երկաթուղի	»	181	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	101	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	285

ՎԻԷՆՆԱ 1 Փետրուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	239	50
Բաժնէթ երկաթուղի	»	117	70
Օ [illegible]		396	—

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Մահմուտ փաշայի [illegible], Թիւ 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անոյշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաև Ֆոնտան և ուրիշ տեսակ շաքարներու նոր մթերք մը։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին։ Գիները շատ աժան են։ 77—104

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բէրա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունի

ԻԼԱՆ
Բոսթա վէ Թէլկրաֆ Նէզարէթինտէն

Մէմլէքէթի մահրուսէի Շահանէ բոսթախանէլէրինտէ [illegible] 100 [illegible] Տէրսաատէթ [illegible]

Ֆի 19 Քանունը սանի սէնէ 317
799

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 192րդ վիճակահանութեան արդիւնքը
1 Փետրուար 1902

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
1,132,513	300,000	655,836	1,250	225,845	1,000	1,452,692	1,000
1,811,232	25,000	976,642	»	330,733	»	1,538,962	»
655,837	10,000	1,058,728	»	539,383	»	1,556,726	»
1,918,367	»	1,216,002	»	664,947	»	1,615,554	»
55,807	2,000	1,249,354	»	727,260	»	1,637,591	»
294,822	»	1,406,233	»	754,628	»	1,637,595	»
387,725	»	1,775,240	»	892,150	»	1,690,273	»
1,318,556	»	1,801,062	»	1,107,407	»	1,768,914	»
1,761,490	»	1,951,854	»	1,184,296	»	1,773,613	»
1,791,482	»	1,749	1,000	1,303,065	»	1,803,717	»
1,746	1,250	92,491	»	1,304,241	»	1,957,906	»
51,952	»	145,352	»	1,306,418	»		
220,768	»	155,078	»	1,399,863	»		

400 Ֆրանքէ շահող թիւեր

1747—	50	387426—	30	777226—	30	1216001—	5	1615551—	5
11046—	50	387721—	5	727986—	90	1227791—	5	1626401—	5
50711—	15	391641—	5	829256—	60	1229421—	5	1631006—	10
51951—	5	395706—	10	850531—	5	1231881—	5	1633641—	5
55806—	10	398056—	60	856711—	5	1249351—	5	1637592—	5
57501—	5	405356—	60	859271—	5	1265256—	60	1645211—	5
70141—	5	420896—	900	877711—	5	1269716—	20	1659181—	5
82021—	5	458051—	5	892146—	50	1281811—	5	1667101—	5
92492—	5	467041—	5	916811—	5	1303061—	5	1690271—	5
107506—	10	468941—	5	916816—	20	1304242—	5	1710686—	90
124311—	5	488081—	5	920326—	30	1306416—	20	1735941—	5
124411—	5	510316—	20	934496—	500	1310071—	75	1743941—	5
131401—	5	515526—	30	951921—	5	1318557—	60	1761486—	89
142806—	10	539381—	5	961426—	30	1328146—	50	1768911—	5
145351—	5	547306—	10	976641—	5	1399861—	5	1773611—	5
155076—	80	5473 1—	5	982101—	105	1403016—	20	1775236—	40
170801—	5	553746—	50	996326—	30	1406231—	5	1777056—	60
172406—	10	558026—	30	1018241—	45	1408241—	5	1781126—	30
173051—	5	596576—	80	1022296—	300	1412501—	5	1791481—	5
184511—	5	597326—	30	1023696—	700	1424126—	30	1801061—	5
209986—	90	643701—	5	1029386—	90	1434416—	20	1803716—	20
220766—	70	655716—	20	1029636—	40	1439391—	5	1811231—	5
225841—	5	655838—	40	1036766—	70	1452691—	5	1862846—	50
240506—	10	664946—	50	1058726—	30	1481811—	5	1887376—	80
255856—	60	722446—	50	1082491—	95	1500476—	80	1915321—	5
294821—	5	727256—	60	1092806—	10	1500481—	5	1918366—	70
304391—	5	746601—	5	1107406—	10	1516846—	50	19300 6—	30
318611—	5	754626—	30	1110781—	85	1538951—	5	1951851—	5
330731—	5	755201—	5	1132511—	5	1556727—	30	1957907—	10
343861—	5	768756—	60	1163171—	5	1604116—	20	1975636—	40
359346—	50	771466—	70	1184297—	300	1609736—	40	1977436—	40
363536—	40	774221—	5	1201426—	30	1610381—	5	1978366—	70

ՏԻՐԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕՑՕՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը շօն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթիք տղոց ոսկորները կը չփտկէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և [illegible] տղոց։

Ծծի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն փոխեր և աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստամոքսներուն կաթը կը շատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ աճման հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

ՋՂԱՅԻՆ ԷՔ

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՔ

Ամենէն չնչին պատճառով շատ անգամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու, հիւանդութիւնը աստիճանաբար կը յառաջանայ և մինչեւ իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակն ալ շուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ. երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կարգ անցնելու և ազդեցութիւնը կորսնցնելու։ Անքնութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, անդամալուծութիւնը, խեղդութիւնը, մռայլոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցասկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարելիքը, սրտմօսը, մղձաւանջը, կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարադարսողութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը կը բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

ԳԼԽԱՑԱՒԻԲ

ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿԴՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեդրոն. ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները A.

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թոմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և շարունակեց աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան։ Հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՈՒԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 6—26

ԱԳԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթիա, Թիւնէլին քովը Մէրթէպանի փողոց Իզզէթ Բաշա խանի կից. Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական զարդեր, տօքումա և թալշեայ գործեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, սփռոցներ, քօրնիշներ, գետնի մուշամաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուին յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՆՈՐ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑ ՄԸ

Թ. Ա. ԺՈՂԱՆԵՕ ԺԱՄԱԳՈՐԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ ԺԸՆԷՎ. ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

1840ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Ցիւրիխի 1883ին, Ժընէվի 1896ին, Պրիւքսէլի 1897ի եւ Բարիզի 1900ի ցուցահանդէսներուն մէջ ոսկի մետալներով վարձատրուած

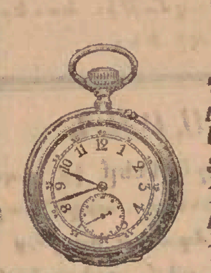

Կոթէն լարուող այս ժամացոյցը, որ լուսաւոր երես մը ունի, գիշերուան մթին թեան մէջ ցոյց կուտայ ժամը, իրր թէ ցերեկ ըլլար։ Լաւ կը բանի ու ճիշդ կ'երթայ. մեծութիւնն է 18 գծաչափ։ Այս ժամացոյցին գինը՝ իր նիքելէ հաստատուն պահարանով 15 փրանք է. արծաթէ պահարանով՝ 25 և ոսկիէ պահարանով՝ 100 փրանք։ 11 գծաչափ մեծութեամբ ժամացոյցներ ալ կան կիներու համար, խիստ վայելուչ պողպատէ պահարանով մէկտեղ 16, արծաթէ պահարանով՝ 22 և ոսկիով՝ 80 փրանք։

Կողմնացոյց ժամացոյց, լուսաւոր երեսով, կոթէն լարուող։ Կողմնացոյցին միջոցաւ կարելի է երկրիս կողմերուն դիրքը հասկնալ։ Մեծութիւնն է 18 գծաչափ ու լաւ կը բանի։ Նիքէլ պահարանով 25, արծաթէ պահարանով՝ 40 փր.։ Այս կողմնացոյց ժամացոյցը յանձնարարուած է Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութեան կողմէ։ Անհրաժեշտ առարկայ մըն է սպաներուն որսորդներուն ու ճամբորդներուն համար։

Հարիւրին 10 զեղչ վեց հատ ժամացոյց գնողին համար։ Երբ թղթատարական ծախքի համար 2 փրանք աւելցուի, ղրկուած չէքին կամ մանտա-բոսթին վրայ, իսկոյն կը ղրկուի ուզողին, իւրաքանչիւր ժամացոյցի հետ ապրանքին երաշխաւորութեան համար գիր մը կայ։ Ուրիշ ամէն տեսակ ժամացոյցներու յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին, ինչպէս քրոնոմէթր, քրոնոկրաֆ, եւլն.։ Նաեւ ժամացոյցներու նորոգութիւնները խնամով կը կատարուին։ Գործածուած ոսկի ժամացոյցներու փոխանակութիւն կը կատարուի։ 21—25

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահթաքալէ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոսդի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատուններուն, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ԲԱՐԻԶ.—	Գ. Գ. Լազարիէա Որդի եւ Ընկ. 28.— Ռիւ Շաթոտէօն։
ՊՈՄՊԱՅ.—	Գ. Գ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Գ. Մ. Գալֆաեան.
ԳԱՀԻՐԷ.—	Գ. Հ. Ռոզանեալ.
ՌՈՒՍՉՈՒՔ.—	Գ. Գ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.—	Գ. Կէռոն Արտիթի
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—	Գ. Հայնրիխ Վառներնկ.
ՍԷԼԱՆԻԿ.—	Գ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒԲ.—	Գ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Գ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—	Գ. Գ. Պետրոսեան Եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Գ. Արիս Կ. Ինճիճեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.—	Գ. Գ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.—	Գ. Յակոբ Մոմճեան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.—	Գ. Յակոբ Բռովտալ.

Գիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

CHles FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

534

ՋՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱԳԵԱՆ
Ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սէթէ տը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ճ. Թ.)։ Բժ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան [illegible]։ Ներհակ օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Հիւանդութենէ ապաքինողներու, տկար կազմ ունեցողներու, արեան աղքատութեան և մորթի հիւանդութեան ենթարկուողներուն ու կուրծքի տկարութենէ տառապողներուն՝ ձկան իւղ կը յանձնարարեն. սակայն՝ ձկան իւղին անախորժ հոտն ու զզուելի համը կը զանեցնեն զայն գործածողները, որոնք կամ զարշանքով կը խմեն և կամ կը ստիպուին բնաւ չի խմել։ Ֆրանսայի բժշկական համալսարանէն դոքթէօր ԲՈՒՐԹՈՒԼ, նոր ձկան իւղ մը պատրաստած է ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ անունով, որ հասարակ ձկան իւղերու զզուեցուցիչ համէն ու հոտէն զերծ է բոլորովին. խիստ անուշ համ ունի և անուշ, եղնիկի ու մանիշակի հոտը կը զգացնէ, ինչ որ բացառիկ դիւրութիւն մըն է գործածելու։ Ո՛չ խմուելու ատեն, ո՛չ ալ անկէ ետք բնաւ զզուանք չի զգար խմողը։ Բժիշկները միաձայնութեամբ կը յանձնարարեն ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ որ միեւնոյն ժամանակ ազդեցիկ և փորձուած դարմանն է դժուարաշնչութեան, կուրծքի խլուածքներու, հազբուխի. կուրծքի տկարութեան և մինչեւ իսկ կրնայ առաջքն առնել թոքախտի։ Ամէն ճաշէ առաջ մէկմէկ դգալ առնել պէտք է։

Կը ծախուի Պահճէ գաբու Բիւզիւքեան դեղարանը։ Սուլթան Համամ Մէգիքեան Լինօս և Պոնտիցիանոսի դեղի մթերանոցները և ամէն մեծ դեղարաններու մէջ։

796 2—52

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենահին Միջազգային Ընկ.Ն
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլ. տէ Իթալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին [illegible] երաշխաւորութեան [illegible] գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Փր.։ Ապահովագրութիւն, որ կը բանի 6,230,000,000Փր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կ'ընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրը առարկելի չէ բնաւ, և [illegible] [illegible] ազատ [illegible] բնակութեան և ճամբորդութեան [illegible] բոլոր վտանգներն և [illegible] ամէն պարագաներու։ [illegible] պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարեկան [illegible] փոխառութիւններ ընել, որոնց [illegible] նշանակուած կ'ըլլայ [illegible] ապահովագրութեան [illegible] մէջ։ [illegible] [illegible] ապահովագրութեան համար իրաւունքէ [illegible]։ Ընդհանուր ապահովագիրը [illegible] ի դէպ [illegible] ապահովագրեալ [illegible] բոլոր [illegible], ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ [illegible] և [illegible] չորս [illegible] տարի։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու [illegible] դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Յ. Օհ. ՀՈՒՊԸՐԹ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
193 Ե. ԶՈՒՀԱՃԵԱՆ
[illegible] [illegible] խան փողոց Ղալաթիա

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամենէն կատարեալը, ամենէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր բառարանական հանրագիտարաններուն ամենէն լաւ պատկերազարդուածը:

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիքերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Ան նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը ճշդուեալն է.
- 190 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ հատորը
- 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանաչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանդաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԷՐԱ 396
(Տանէի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուղեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադժուարին ցաւոտ ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն, ցաւով գիշերը եւ բուժուած վերստացութեան [illegible]։

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկի, ճենապակեայ և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, [illegible] բնականէ, ինչպէս [illegible] [illegible] [illegible]։

[illegible] հիւանդութիւնները կատարելապէս կը բուժուին [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

Ծ. Գ. [illegible] (մինչեւ կէս օր) [illegible] (մինչեւ կէս գիշեր) [illegible]։

Տաներ.—[illegible] [illegible] [illegible] ՃԻՆԻՆՁԻ 187

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ — ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

THE CINGER MANUFAGTURING Gie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը բարձր 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ. Մ [illegible] [illegible] մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին ԲԷՐԱ, [illegible], Ղալաթիա [illegible] գիծը։

ՂԱԼԱԹԻԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին [illegible] Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ Չ[illegible] Պոյու։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իբօֆոսֆիթը։ Խիստ համեղ է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԸ ([illegible]),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐԵՂԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՑԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Ներկայացուցիչը ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԱՅՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

[illegible]

[illegible] Հալէ, Կ. Պոլիս և Օտեսա

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1011	[illegible]	724	[illegible]	153
[illegible]	3507	[illegible]	2908	[illegible]	1693	[illegible]	2372	[illegible]	1113
[illegible]	1561	[illegible]	895	[illegible]	775	[illegible]	3709	[illegible]	1735
[illegible]	2877	[illegible]	4211	[illegible]	1881	[illegible]	2557	[illegible]	1193
[illegible]	1388	[illegible]	937	[illegible]	3720	[illegible]	1657	[illegible]	1296
[illegible]	1266	[illegible]	2838	[illegible]	2206	[illegible]	1735	[illegible]	1323
[illegible]	1078	[illegible]	1718	[illegible]	995	[illegible]	3418	[illegible]	1546
[illegible]	941	[illegible]	504	[illegible]	2564	[illegible]	1932	[illegible]	3237
[illegible]	1481	[illegible]	3464	[illegible]	5540	[illegible]	4150	[illegible]	1478
[illegible]	1671	[illegible]	1526	[illegible]	1930	[illegible]	4633	[illegible]	487
[illegible]	1877	[illegible]	1741	[illegible]	1958	[illegible]	1575	[illegible]	2429
[illegible]	1344	[illegible]	954	[illegible]	2307	[illegible]	1597	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1528	[illegible]	1700	[illegible]	518	[illegible]	1332
[illegible]	3729	[illegible]	919	Լիօ	1558	[illegible]	2229	[illegible]	3296
[illegible]	1824	[illegible]	4582	[illegible]	2879	[illegible]	1382	[illegible]	1556
[illegible]	2897	[illegible]	3060	[illegible]	1648	[illegible]	1618	[illegible]	1306
[illegible]	4285	[illegible]	1348	[illegible]	3191	[illegible]	1782		

Հօրաշիօ շոգենաւը, Նաւապետ Բրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղղեւորած է։

Վօլբուրնօ շոգենաւը, Նաւապետ Հէյգ, ընդհանուր վաճառքով հոս կը սպասուի փետրուար 7ին։

Դիմել առ գործակալը Յ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ [illegible]
Թիւ 23—24, [illegible] խան, Ղալաթիա 17

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

22 4 [illegible]
23 5 [illegible]
24 6 [illegible]
24 6 [illegible]
25/7 [illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]
Ն. ՔԱՓԻ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]

Փետր. 3ին Սիռաֆաի, Անտ. [illegible]
[illegible]
Փետր. 4ին Սիռաֆաի, ուղ. Մարսիլիա [illegible]
[illegible] 245 ֆրանք. [illegible] 175 ֆրանք. [illegible]
[illegible] 516 Ֆ. [illegible]

[illegible] ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ — [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5200	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500		

[illegible] 24 ժամ առաջ։

[illegible]
[illegible] ԼԷՅԼԱՆՏ
Ղալաթիա, [illegible]
[illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible] Լիվերփուլ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	18900	[illegible]	[illegible]
[illegible]	18900	[illegible]	[illegible]
[illegible]	12952	[illegible]	[illegible]
[illegible]	12950	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8845	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5128	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5120	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7391	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7269	[illegible]	181

Դիմել առ [illegible] ԵՒ [illegible]
Joly et Saeger
[illegible], Թիւ 6, 7, 8, [illegible]

[illegible]
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2500	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ Յ. Վ. [illegible] ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
[illegible] ԵՒ ԸՆԿ.
194 [illegible]

[illegible]